

ημερίδα

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. - ΤΟΜΟΣ Θ'. - ΕΤΟΣ 19

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικοῦ Δραχ.	16
Ἐξωτερικοῦ Φράγκ.	20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ

Φ. Ρ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Ὀδὸς Σωκράτους ἀριθ. 2

(Ἐπιπέδον τοῦ Βαρβακείου)

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ
ΥΒΡΙΣΤΟΥ

ΑΙ ΑΓΡΙΑΙ ΦΥΛΑΙ ΤΗΣ ΒΟΡΝΕΟ (Σελ. 247)

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΓΗΣ

«Πολλοί έγραψαν μέχρι τούδε περί του σχηματισμού και του μέλλοντος της γης μας, πλὴν αἱ θεωρίαι τωνεξηλέγχθησαν πλέον ἢ ἦτον βάσιμοι, οὐδείς δὲ τό γε νῦν ἔχον δύναται ὠρισμένως ν' ἀποφανθῆ τίνη τρόπον ἐξηγηματίσθῃ ἡ γήνην αὐτή σφαῖρα καὶ πῶς καὶ πότε θὰ μεταβληθῆ ἢ θὰ λάβῃ τέλος ἡ ἐν αὐτῇ ζωϊκὴ κίνησις, ποίαν αἰτίαν ἔχουσιν αἱ σεισμικαὶ δονήσεις καὶ ἂν τὸ ἐν αὐτῇ ὕδωρ ἀρξάται ἢ ἐλαττοῦται.

Ἐσχάτως ἐνδιαφέρουσαν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου μελέτην ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ Illustration τῶν Παρισίων ὁ φυσιολόγος κ. Ἀββᾶς Th. Moreux, οὗτινος τὰς γνώμας περὶ σχηματισμοῦ τῆς γῆς δὲν ἀποδεχόμεθα ἐν τούτοις ἔνεκα τῶν σπουδαίων πορισμάτων, ἅτινα ἐκφέρει, κατόπιν μεγάλης καὶ ἐπισταμένης μελέτης, ὡς διατείνεται, μεταφέρουσα καὶ ἐν τῇ «Φύσει» ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον τοῦτο μετὰ τῶν σχετικῶν εἰκόνων, ὅπως γνωρίσωσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται τὰς περὶ τῆς γῆς μας ἰδέας τῶν συγχρόνων σοφῶν».

Ὅταν ζῶνται σεισμικαὶ δονήσεις, ὡς αἱ ἐσχάτως γενομένη ἐν Μεσογίῃ καὶ Καλαβρίᾳ, ἐπέρχονται εἰς σημεῖον τι τοῦ πλανήτου μας, καταστρέφονται πόλεις καὶ ἐνοσπεύονται τὴν φρίκην καὶ τὴν ἀπελπισίαν, δεδικαιολογημένως πᾶς ἄνθρωπος ἀνησυχῶς ἐπερωτᾷ τὴν ἐπιστήμην, ὅποια τὰ αἰτία τούτου, ζητεῖ δ' εὐλόγως τὴν λύσιν προβλήματος ἀπὸ πολλῶν αἰώνων τεθειμένου. Ὁ κίνδυνος ἄλλως τε εἶναι κοινὸς καὶ πάντες ἀναμνησκόμενοι τῆς περιοδικῶς ἀπειλουμένης υπάρξεώς μας ἐκ τῆς ἀσταθείας τοῦ στοιχείου, ὅπερ τόσοῦτον ἀπαιτητικῶς καλοῦμεν σταθερὸν ἔδαφος, τρίβομεν τοὺς ὀφθαλμοὺς μας μόνον δασίως τοῦτο σείεται καὶ ἀπαιτοῦμεν ἐξ ἀπίνης ἵνα ἡ ἐπιστήμη μᾶς λύσῃ ἀμέσως τὸ αἴνigma.

Ἀπὸ τῆς 15)28 Δεκεμβρίου παρελθόντος οἱ γεωλόγοι καὶ ἀστρονόμοι ἀπέστησαν ἐπαινετημένως δημοσιογραφικὰς ἐφοδοὺς καὶ αἱ μὲν ἀπαντήσεις τῶν πρώτων ὑπῆρξαν ἀνεπαρκεῖς, οἱ δὲ δεῦτεροι ἀπέστερξαν νὰ δώσωσιν ὠρισμένας ἐξηγήσεις.

Οἱ ἀστρονόμοι φυσικῶς δὲν ἠθέλησαν ν' ἀναμνησκῶσιν εἰς ζήτημα ἐντελῶς γεωλογικόν! Ἀλλὰ τέλος εἰς ποίαν ἐπιστήμην θὰ καταφύγωμεν διὰ νὰ μάθωμεν τὸ παρελθὸν τῆς γῆς; Ἡ ἀστρονομία δὲν ἔχει ἀδιακόπως ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς χιλιάδας ἡλίων πάσης ἡλικίας; Δὲν γνωρίζει αὐτή, ὅτι ἀφοῦ λάμψῃ ἐπὶ δευτερόλεπτον ἐν τῷ ὄρει τῶν χρόνων, ὁ ἡμέτερος ἥλιος, ὡσαύτως θὰ σβύσῃ καὶ θὰ κλιθεῖται ἐν τῷ διαστήματι, ὅπως οἱ ἐν τῷ γα-

λαξίᾳ ὑπάρχοντες μελανοὶ ἥλιοι; Ἐτι καλλίτερον τῆς γεωλογίας, ἡ ἀστρονομία εἶνε ἡ ἐπιστήμη, ἣτις διαχέει τὸ φῶς τοῦ παρόντος χρόνου ἐπὶ τοῦ σκότους τοῦ παρελθόντος.

Πρὸ ἑκατομμυρίων ἐτῶν καὶ ἡ μικρὰ ἐπίσης ἡμῶν ταπεινὴ Γῆ ἔλαμπε δι' ἰδίου λαμπροῦ φωτός· ἀστὴρ δὲ διάπυρος ὢν, ἐπίσης ἐθέρμαινε τὸν δορυφόρον αὐτῆς, ὅπως καὶ ὁ ἥλιος ἤδη μᾶς πέμπει τὸ φῶς καὶ τὴν θερμότητά του· ἀλλ' ἐν τῇ ἰλιγγιώδη αὐτῆς ταχύτητι πέριξ τοῦ Ἥλιου, ἐν τῇ ὑπεραστρέφῃ αὐτῆς πορείᾳ, μεταξὺ τῶν ἀστερισμῶν τοῦ οὐρανοῦ, δὲν ἐπανερχεται ποτὲ, ὅπως καὶ ὁ Ἥλιος εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον δις, ὥστε ἡ θερμότης αὐτῆς ἡ ἀρχικὴ, ταχέως διασκοδάνυται ἐν τῷ ψύχει τοῦ διαστήματος, ὅπερ ἡ σύγχρονος φυσικὴ ὑπολογίζει εἰς 273 βαθμοὺς κάτωθι τοῦ μηδενός!

Τοιοιούτοῦτως βαθμηδὸν ἡ γῆ μας περιβλήθη πυκνὸν μανδύαν ἐκ νεφῶν, ὅπως συμβαίνει, τό γε νῦν ἔχον, εἰς τὸν Δία.

Μετὰ τοῦτο ἐπῆλθεν ἡ συμπύκνωσις, τοῦτέστι φλοιδὸς ἐξηγηματίσθη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς, ὅστις περιέκλεισεν ἐν τῷ κόλπῳ του ἀερώδη καὶ ρευστὸν πυρῆνα, ὑψηλῆς θερμοκρασίας. Ἐκτοτε ἤρξαντο αἱ γεωλογικαὶ περίοδοι καὶ ἡ ζωὴ ἀνεφάνη ἐν τοῖς χλιαροῖς ὕδασι, ἐνῶ τὸ ψύχος ἐνεργεῖον πάντοτε, συνέστειλε τὸ ἐσωτερικὸν μάγμα. Οὕτω μετ' ὀλίγον τὸ περιβλήμα ἐγένετο πυκνότερον ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ρευστὴν μάζαν καὶ τότε ἀνεδείχθησαν αἱ σχισμάδες καὶ τὰ ὑψώματα ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ, ἅτινα ἀπετέλεσαν βραδύτερον τὰ ὄρη.

Ὁ πρῶτος σκελετὸς τῆς Γῆς

Ἄλλ' οὐδὲν ἐν τῷ φύσει γίνεται ἄνευ προδιαγεγραμμένου νόμου. Ἐνόμιζον δὲ ὅτι αἱ προεξοχικαὶ γραμμαὶ εἶχον σχηματισθῆ ὀλίγον κατὰ τύχην, ὅτε ὁ Lovthian Green, πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν, προσδιώρισεν τὸν γενικὸν τύπον τοῦ σχηματισμοῦ τῶν Ἡπείρων.

Κατὰ πρῶτον ἡ θεωρία αὕτη τοῦ Green προκαλέσασα τὸν περίγελον, μετεδόθη εἰς τὴν Γαλλίαν, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ κ. de Lapparent. Ὑπὸ ἐποψιν ὅμως ἀστρονομικῆν, πολλὰ αὐτῆς σημεῖα ἐχρηζον διασαφίσως. Καὶ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ φίλου του συνταγματάρχου, τοῦ Ligonides ἐπέτυχον νὰ φέρουν εἰς αἴσιον πέρας κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους.

Ἀπὸ τοῦ 1902 εἶχον ὑποδείξει ὅλο τὸ κέρδος, ὅπερ ἠδυνάμεθα ν' ἀρνησθῶμεν ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Green ἐκπονηθείσης ἐργασίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν θεωρίαν αὐτοῦ περὶ ἠφαιστειῶν καὶ σεισμῶν. Ὅλίγα δὲ γραμμὰ θ' ἀρκέσωσιν

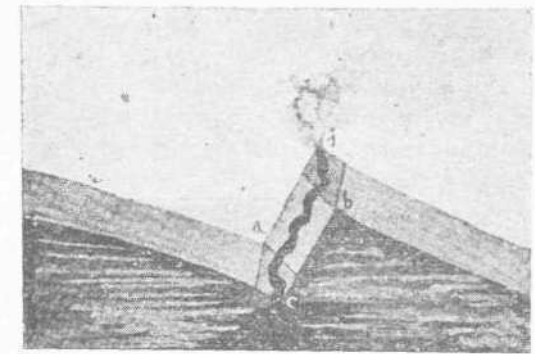
ἤδη, ἵνα ὁ ἀναγνώστης ἐννοήσῃ τί συμβαίνει εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην.

Ὀυδερμία ἀμφιβολία, ὅτι ἡ Γῆ εἶνε στρογγύλη καὶ ὅτι ἡ περιστροφικὴ αὐτῆς κίνησις τὴν ἐξώγκωσεν εἰς τὸν ἰσημερινὸν καὶ ἐπλάτυνεν εἰς τοὺς πόλους. Αὕτη εἶνε ἡ μέχρι σήμερον καταστάσα κλασικὴ θεωρία τῆς καταστάσεως τῆς Γῆς.

Ἀλλὰ τοῦ ὄγκου αὐτῆς ἐλαττουμένου συνεπέια τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψύξεως, ἡ Γῆ εὐρέθη αἴφνης ἐν καταστάσει ἀεροστάτου, βαθυμηδὸν κενουμένου· τείνει δὲ νὰ λάβῃ πυραμιδοειδὲς σχῆμα μετὰ τεσσάρων πλευρῶν καὶ τεσσάρων κορυφῶν.

Παρατηρήσατε γήνην σφαῖραν (Σελ. 248). Αἱ τρεῖς αὐτῆς ὀψεις παρίστανται διὰ κοιλομάτων, ὡς εἶνε ὁ λάκκος τοῦ Εἰρηνηκοῦ, ὁ Ἀτλαντικὸς Ὠκεανὸς καὶ ἡ θάλασσα τῶν Ἰνδιῶν. Εἰς τὰς κοιλότητας ταύτας ἀντιστοιχοῦσιν ἄνωθεν τοῦ 600 βορείου παραλλήλου τρεῖς κορυφαὶ τῆς πυραμίδος μας ταύτης, αἵτινες ἐνωρὶς ἐξηγηματίσθησαν, ὡς ἀποδεικνύουσι τοῦτο εὐρεῖται κορυφαὶ ἐκ πρωτογενῶν πετρωμάτων· αὗται δὲ εἰσὶν ἡ κορυφὴ τοῦ Καναδά, ἡ τῆς Βαλτικῆς καὶ ἡ τῆς Σιβηρίας, ἣς τὸ κέντρον οὐ μακρὰν κεῖται τῆς Ἰρκοῦσκης. Ἐκ τῶν τριῶν δὲ τούτων κορυφῶν ἐκτείνονται δίξην ἠπειρωτικῶν ὄλοσειρῶν διακλαδώσεις, αἵτινες πλέον ἢ ἦτον διακεκομμένως ἐξακολουθοῦσιν προχωροῦσα μέχρι τοῦ νοτίου πόλου.

Ἀπὸ τῆς ἐκδρομῆς δὲ τοῦ Νάνσεν γινώσκουμεν, ὅτι ἡ τετάρτη ὀψις ἢ πλευρὰ δύναται νὰ ὀρισθῆ ἐν τῇ μεγάλῃ ἀρκτικῇ λεκάνῃ, ἐνῶ ἡ ἀνταρκτικὴ ἠπειρὸς ἀποτελεῖ τὴν τετάρτην

Φαινομενικὴ ἀπόδειξις τοῦ τρόπου τῶν ἐκρήξεων ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρίων.

κορυφῆν τῆς πυραμίδος μας.

Αἱ μεγάλαι τεθλασμέναι γραμμαὶ (σκασίματα)

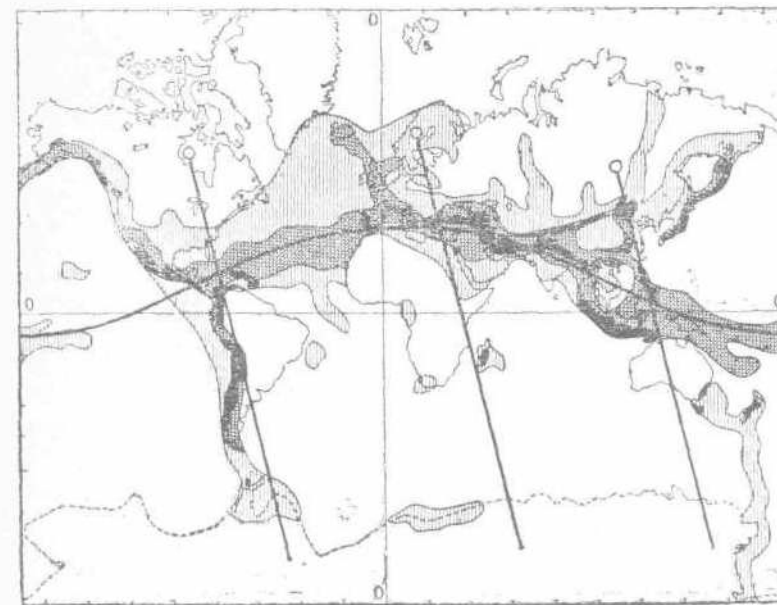
Ἀκριβῶς πέριξ τῶν γωνιῶν τούτων καὶ τῶν κορυφῶν, αἵτινες ἐν μέσῳ τῶν μεγάλων γεωλογικῶν περιόδων διετέλεσαν στάσιμα καὶ αἵτινες οὕτω ἀπετέλεσαν τὸν ὀστεωδὴ σκελετὸν τῆς σταθερᾶς γῆς, θὰ συμβῶσιν—ὅτι θὰ δυνηθῶμεν νὰ ὀνομάσωμεν—αἱ βραδεῖαι ἐπαναστάσεις (μεταβολαὶ) τῆς σφαίρας μας.

Ὅλα δὲ τὰ γενικὰ φαινόμενα τῶν κοιλομάτων καὶ ἐξογκωμάτων τῆς γῆς δύναται νὰ ἐξηγηθῶσι διὰ τριῶν εἰδῶν κινήσεων:

1ον. Ἐκάστη πλευρὰ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς ἀκολουθεῖ τὸν πυρῆνα, ὅσας οὕτως συστέλλεται. Ὅστε κατωφερικὴ κίνησις προδικάζεσται τὰς μεγάλας ὀκεανικὰς κοιλότητας.

2ον. Εἰς τὰ ἄκρα τῶν πλευρῶν, δηλαδὴ πλησίον τῶν γωνιῶν, παρατηροῦμεν ἀλαγίως συμπιέσεις τοῦ φλοιοῦ, αἵτινες τείνουσι νὰ προσδώσωσι κινήσεις ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω. Ἐνταῦθα ἀκριβῶς ἐπέρχονται αἱ θρασυεῖς τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς· (ἀνοίγματα, σκασίματα).

3ον. Ἐφ' ὅσον ὁ γήινος φλοιὸς πυκνοῦται, τὰ μετὰ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν γωνιῶν ἐφρισζόμενα κεκλιμένα ἐπίπεδα ἔχουσι τίσιον ἀξιοσημειώτων πρὸς ἐξάρθρωσιν. Τὰ μέρη ταῦτα ἐνοῦνται κατ' ὀλίγον μετὰ τῶν ἐν τῷ βάθει ἐφρισζόμενων μάζων διὰ κινήσεως ἀναλόγου πρὸς βραδεῖαν καὶ συνεχὴ καθόδον. Ἐνταῦθα δὲ δέον ν' ἀνεύρωμεν τὰς σεισμικὰς χώρας καὶ θὰ ἴδωμεν τὴν πειραματικὴν

Χάρτης 2ος. Καταμερισμὸς τῶν σεισμικῶν ἐκτάσεων τῆς γῆς.

απόδειξιν τοῦ ζητήματος τούτου περαιτέρω.

Ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῶν γεωλογικῶν χρόνων σχίσματα σημαντικώτατα παρήχθησαν ἔτι τῆδε κακίσει· ταῦτα δὲ γενικῶς προσανατολίσθησαν καθέτως τῶν πρωτογενῶν σχημάτων.

Ἡδὴ μελετήσωμεν τ' ἀποτελέσματα τῶν κεχωρισμένων τούτων αἰτίων. Ἡ ἀνωτέρω εἰκὼν παρίστησι σχηματικῶς—κεκομμένως τὸ ἔσω-τερικὸν τοῦ γήινου φλοιοῦ. Μεταξὺ τοῦ α καὶ c παρίσταται ἡ γωνία μιᾶς τεθλασμένης ὀροσειρᾶς τοῦ φλοιοῦ· μεταξὺ b καὶ d παρίσταται ἑτέρα παραλλήλου ράχως, τοῦ τύπου, ἐν παραδείγματι, τῶν Κορδιλιέρων ὀρέων τῶν Ἄνδεων.

Τῆς πιέσεως οὔσης ἰσχυροτάτης ἐν ταῖς γωνίαις α καὶ β, ἀσθενεστάτης δὲ ἐν ταῖς γωνίαις c καὶ d, ἐὰν αἱ ἐν τῆξει εὐρισκόμεναι ὑλαὶ εἰσέλθωσιν ἀπὸ τοῦ c, θὰ ἐξέλθωσιν ἀπὸ τοῦ σημείου d, ἢτοι ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, ἀφοῦ ἀκολουθήσωσι, κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν στρωμάτων τοῦ φλοιοῦ, τὴν ἑλαττον ἀνθισταμένην πρὸς ἔξοδον ὁδόν. Τοῦτο οὐσιωδῶς θὰ συμβαίη ἐν ταῖς ἠφαιστειοῖς χώραις, δηλ. ἐπὶ τῶν τεθλασμένων εὐθυγράμμων ράχων τῶν ὀρέων, ὅπου ὁ φλοιὸς δὲν φέρει ἀντίστασιν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν κεκλιμένῳ ἐπιπέδῳ συνιστάμενα ἔδαφικὰ μέρη ἢ γειτνιαζόντα πρὸς ἠφαιστειοῦς χώρας, λόγῳ τῆς τάσεώς των, ὅπως ἐνωθῶσι μετὰ τῶν ἤδη καθιζημένων μερῶν, θὰ ὑποστῶσιν, ὅπως ἤδη εἶπομεν, καθοδικὴν κίνησιν καὶ θὰ γίνωσι προνομῶχοι χώραι ὑπὸ ἔποψιν σεισμῶν. Οὕτως ἡ θεωρία μου ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ παρουσιάσῃ τὸ διπλοῦν φαινόμενον τοῦ ἠφαιστειογενοῦς καὶ σεισμογενοῦς ἐν τῷ πεδίῳ τῆς συστολῆς καὶ συμπίεσεως τῆς σφαίρας. Ἡ δὲ πειραματικὴ ἀπόδειξις, ὡς μέλλομεν ν' ἀποδείξωμεν, θέλει ἐπιβεβαιώσῃ ἀπολύτως τὴν θεωρίαν ταύτην.

Διανομὴ τῶν ἠφαιστειῶν καὶ σεισμῶν ἐπὶ τῆς σφαίρας

Λάβωμεν τὴν γήινην σφαῖραν ὡς ὄρισάμεν ἐπ' αὐτῆς τὰς γωνίας καὶ τὰς κορυφὰς τῆς πυραμίδος μας.

Πέριξ τῶν ἰσχυρῶν αὐτῶν σημείων, ἐσχηματίσθησαν αἱ ἠπειροὶ, αἱ δὲ γραμμαὶ τῆς ἐξαφθρῶσεως εἶναι εὐκόλον ἤδη ν' ἀναγνωρισθῶσιν. ἠφαιστεια παλαιὰ τε καὶ νέα, ἅπαντα συνεσφραδύθησαν ἀκριβῶς ἐν τοῖς σημείοις τῆς διαθλάδεως, αἵτινα περιορίζουσι τὰ καθιζημένα μέρη, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ παρατεθειμένῳ πρώτῳ χάρτι, ὅστις χαραχθεὶς ἐπιπέδως μετ' ἀμφοτέρων τῶν ἡμισφαιρίων, φυσικῶς ἂν τρεῖς γωνίαι τῆς πυραμίδος μετεσχηματίσθησαν (ὡς καὶ οἱ μεσημβρινοὶ) εἰς τρεῖς παραλλήλους γραμμάς.

Παρατηρήσατε τὸν χάρτην τοῦτον.

Παραπλεύρως τῆς μεγάλης ἀμερικανικῆς γωνίας σχηματίζεται ἀδιάκοπος ἠφαιστειώδης γραμμὴ. Πλησίον τῆς δευτέρας ἔπονται κλιμακῶδον τὰ ἠφαιστειώδη διαμερίσματα τῆς Ἰσλανδίας καὶ τοῦ Ἰωάννου Μαγιέν, τὰ ἐσβεμμένα ἠφαιστεια τοῦ Ὀβέρν, αἱ ἠφαιστειώδεις χώραι τῆς Σικελίας καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς. Τρίτη γραμμὴ, ἣτις συνδέεται μετὰ τῆς πρώτης διὰ τῶν Ἀλεσιτιανῶν νήσων, περιβάλλει τὴν τρίτην γωνίαν, ἐνθα εὐρίσκονται αἱ ἠφαιστειώδεις χώραι τῶν Κουρίλων νήσων, τῶν τῆς Ἰαπωνίας, τῶν νήσων τῆς Σούδας καὶ τῆς Νέας Ζηλανδίας.

Ἄπασαι αὗται αἱ γραμμικαὶ προεκτάσεις τοῦ πυρὸς ἐνοῦνται εἰς τὸν νότιον πόλον, μετὰ τῆς τετάρτης κορυφῆς, τῆς Ἀνταρκτικῆς ἠπείρου, ἣς αἱ ἄκραι παρουσιάζουσιν ἡμῖν ὡσαύτως τοῦ αὐτοῦ εἶδους φαινόμενα, τῶν ἠφαιστειῶν τοῦ Ἐρέβους καὶ τοῦ Τρόμου.

Οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ δύνασθε νὰ παρατηρήσητε ἔτι, ὅτι αἱ τρεῖς μεγάλα γωνία τῆς πυραμίδος κλίνουσι πρὸς ἀνατολάς. Τοῦτο δὲ προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι νόμος τῆς μηχανικῆς, γνωστότατος, ἀπαιτεῖ ἵνα πᾶς πλανήτης, ὅστις ἀπώλλουσιν ἐκ τοῦ ἰδίου βάρους, αὐξάνει τὴν περιστροφικὴν αὐτοῦ κίνησιν. Αἱ τρεῖς μεγάλα κορυφαὶ τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου ἐγένοντο ἐνωρὶς καὶ ἐπειδὴ ἦσαν μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένα τοῦ κέντρου τῆς Γῆς τῶν μεσημβρινῶν μερῶν, διετέλεσαν ἐκ τούτου ἐν βραδύτητι. Συνεπῶς, ἅπαν τὸ νότιον μέρος τῆς σφαίρας ἐπετάχυνε τὴν περιστροφικὴν του κίνησιν σχετικῶς πρὸς τὸ βόρειον μέρος.

Τοῦντεῦθεν ἐπῆλθεν ἐξάρθρωσις, ἣτις ἐπέφερε τὴν καθίξιν, ἢτοι τὸ κόλλωμα, ὅπερ οἱ γεωγράφοι καλοῦσι μεσημβρινὴν ἐκπίεσιν (χαμήλωμα) ἢτοι ἀπέραντον ἄβυσσον, ἣτις ἀπὸ τῶν Ἀντιλλῶν εἰς τὸν Εἰρηρικόν, διερχομένη διὰ τῆς Μεσογείου, τοῦ Περσικοῦ κόλπου καὶ τῶν νήσων τῆς Σόνδης, ἀποτελεῖ μίαν τῶν ἡττον ἀντιστάσεως ζωνῶν τοῦ γήινου φλοιοῦ. Οὕτω δὲ εὐρίσκομεν ἐν ταῦθα μίαν ἐκ τῶν ὀξυτάτων ἠφαιστειωδῶν γραμμῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς σεισμικὰς ἐκτάσεις ὁ δευτέρος χάρτης ἐμφαίνει ὅτι τὸ περιλαμβανόμενον ἐμβαδὸν αὐτῶν εἶναι πολὺ εὐρύτερον, ὡς αὐτὴ ἡ θεωρία προέβλεπεν. Ὅντως δὲ καταλαμβάνουσι χώρας, ὡς ἠδύνατό τις νὰ συγκρίνῃ πρὸς κεκλιμένα ἐπίπεδα. Μέχρι τινὸς σημείου εἰσὶν ἀνεξάρτητοι τοῦ ἠφαιστειογενοῦς ἐπιπέδου, στενωῶς συνδεδεμένα μετὰ τῶν μεγάλων κορυφῶν τῶν γήινων προεξοχῶν. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται, ὅτι τὰ κέντρα τῶν κλονισμῶν ἔχουσι γενικῶς ἔδραν ἐν τοῖς θαλασσίαις βάθεσι, τοῖς εὐρισκομένοις κατὰ μῆκος τῶν μεγάλων γραμμῶν τοῦ ἐκτύπου. (Ἔπεται τὸ τέλος)

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Φ. Π.

ΤΟ ΑΛΑΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ὅποιοῦντε καὶ ἂν ἦνε ἡ μέθοδος, κατορθώνομεν πάντοτε νὰ λαμβάνωμεν τὸ φυσικῶς συμπεκνούμενον ὕδωρ καὶ νὰ τελειώνωμεν τὴν ἐξαγωγήν διὰ τεχνητῆς ἐξατμίσεως. Σήμερον οἱ τρόποι οὗτοι τῆς κατασκευῆς τέλονται νὰ ἐξαφανισθῶσι βαθμηδὸν καὶ προτιμῶσι νὰ ἀναζητῶσι τὰ στρώματα, αἵτινα διαπερῶσι τὰ ὕδατα. Κάμνονσι διατροφῆς καὶ κατόπιν ἀντλοῦσι τὰ ὕδατα εἰς βαθμὸν συμ-

καὶ ἡ δευτέρα, ἡ ὁποία διὰ τῆς ταχείας ἐξατμίσεως (τῆς βράσεως) παρέχει ἄλατα καλῆς ποιότητος.

Ἐχομεν μάλιστα τέσσαρας κατηγορίας καὶ δυνάμεθα νὰ ἀντιληφθῶμεν τὴν ποικιλίαν τοῦ κόκκου των ἐκ τῶν ἐξῆς ἀριθμῶν :

Τὸ ἑκατόβλ. τοῦ χονδρ. ἄλατ. ζυγίζ. 72 χιλίωγρ.
 » μέσου » 76 »
 » καλῆς ποιότητ. » 84 »
 » καλλίστης » » 96 »

Τέλος αἱ δύο μέθοδοι δύνανται νὰ εἶνε συνεχεῖς ἢ διαλείτουσαι, καθ' ὅσον ἢ λαμβάνομεν δεδομένην ποσότητα ἐπὶ σκοπῶν συμπεκνώσεως, ἢ συμπεκνούμενον ὕδωρ τι ἀνανεούμενον ἀκα-

ΕΚΚΑΘΕΣΙΑ ΕΣ ΑΛΑΤΟΣ

πυκνώσεως πολὺ ἐνέριτερον τοῦ βαθμοῦ, ὃν κέκτηται εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀναδύσεώς των.

Τελικὴ συμπεκνώσεως τῶν ἁλατοῦχων ὑδάτων.— Ἐξαγωγή τοῦ ἁλατος.

Ὅμιλοῦντες περὶ τῶν ἀλατοῦχων διαλυμάτων, εἶπομεν ὅτι προσεπορίζοντο ἄλατα διαφορωτάτης ὕψεως κατὰ τὴν βραδύτητα ἢ ταχύτητα τῆς ἐξατμίσεως, ἢν ὑφίσταται ἢ εἰς κρυστάλλωσιν τείνουσα διάλυσις. Εἰς τὰς δύο ταύτας παραλλαγὰς ἀντιστοιχοῦσι δύο μέθοδοι : ἡ πρώτη, ἣτις ἔγκειται εἰς τὴν βραδείαν ἐξατμίσειν τὴν παρέχουσαν ἄλας εἰς μεγάλους κόκκους καὶ κρυσταλλωμένον εἰς σκαρίδια

ταπαύτως καὶ προωρισμένον νὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης τῶν ἐξατμιστικῶν μεθόδων.

ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν ἢ βραδεία ἐξατμίσις καὶ ἢ γινόμενη ἐν θερμοκρασίᾳ βρασμοῦ διαφέρουσι πολὺ ἐν τῇ βραδείᾳ ἐξατμίσει οἱ ἄτμοι ὑφόμενοι ὑπεράνω τοῦ ὑγροῦ δὲν δύνανται νὰ ἀνανεῶνται, εἰ μὴ ὅταν ἐκκενοῦται ὁ περιβάλλον ἀήρ, τὸν ὁποῖον πληροῦσιν ὑγρασίας, κατὰ συνέπειαν εἶνε φανερόν ὅτι μέρος τῆς παρασχεθείσης θερμότητος ἐχρησιμοποιοῦνται εἰς θέρμανσιν τοῦ ἀέρος ἀνευ μηδεμιᾶς ὠφελείας.

Ἐν τῇ βράσει ὁμοῦ δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον οἱ ἄτμοι ἀκαταπαύτως ἀποδιώκονται ἐκ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὑγροῦ καὶ ἢ θερμότης χρησι-

μποιείται μόνον εις τὸ νὰ μεταβῇ τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς ὑγρᾶς καταστάσεως εἰς τὴν ἀερίωδην, ἀφοῦ φθάσῃ εἰς τὴν θερμοκρασίαν τῆς βράσεως. Ἡ διαφορὰ αὕτη ἐνέχει πολὺν μεγάλην σπουδαιότητα καὶ μᾶς ἀναγκάζει νὰ προτιμώμεν τὴν ταχέαν ἐξάτμιον ἢ τὴν βραδείαν ἐν τοσοῦτῳ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς καταναλώσεως πρέπει νὰ κάρνωμεν χοιρῶδον ἄλας, καὶ δὲν δυναίμεθα νὰ τὸ κάρνωμεν τοιοῦτον, εἰ μὴ διὰ τῆς βραδείας μεθόδου δὲν εἶνε λοιπὸν ἀπαρτίτητος νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν μέθοδον ταύτην, ἀλλὰ συγχρότως ἐπιτυγχάνωμεν μίαν οὐλογομένην ἄγοντες τότε διὰ τῆς ἐξατμίσεως τὰ διαλείματα εἰς τὸ σημεῖον τοῦ χορραμοῦ τῶν.

Τὰ ἐξατμιστικὰ οἰκοδομήματα διατάσσονται κατὰ τὸν τρόπον λίαν διάφορον διὰ τὴν βραδείαν ἐξάτμιον εἶνε ὑπὸ κλίματιν τὸ μέρος τῆς στέγης τὸ καλύτερον τὸν λέβητα τοῦναντίον διὰ τὴν ταχέαν ἐξάτμιον τὰ πάντα παραμένονσι κεκλεισμένα, ἐξαιρουμένων τοῦ χρόνου, καθ' ὃν περιουλλέγομεν τὸ ἄλας.

Ἡ μεγάλη δαπάνη εἶνε ἡ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου νὰ εἴσῃσι τὰ μέσα, δι' ὧν νὰ χρησιμοποιήσῃσι τὴν θερμότητα ἔσονται τὸ δυνατὸν τελείως καὶ λοιπὸν, ἐπειδὴ οἱ δεξαμεναὶ ἔχουσι πάντοτε μεγάλην ἐπιφανείαν καὶ ὀλίγον βάθος, χρησιμοποιεῖται τὰς ἀπολλυόμενας τῶν ἐστιῶν γλίχρας εἰς θέρμανσιν τῶν ὀλίγων συμπυκνωμένων διολημάτων· τέλος εἶνε τινὰ μηχανήματα δοκιμάζονσι νὰ ἀναλομβάνωσι τὴν θερμότητα, ἣτις παρασῶνται ὑπὸ τοῦ ὕδατος ἀτμοῦ.

Ἐν τῇ καθαρῇ καὶ ἀπλῇ ἐξατμίσει ἔχουσι δεξαμενάς ἐπιφανείας μὲν 150-200 μέτρων τετραγωνικῶν, βάθος δὲ 0,40 περίπου, ὑπεράνω δὲ τοποθετοῦσιν ἓνα ξύλινον κόφινον προωρισμένον νὰ διενκολέγῃ τὴν ἔξοδον τοῦ ἀτμοῦ. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς θερμάσεως σχηματίζεται εἰδὸς τι ἀτμοῦ περιέχοντος τὰς πηλίδας ἄλας καὶ τὰ ὄργανικὰ προϊόντα, δυναίμεθα δὲ νὰ καταστήσωμεν πηκτότερον τὸν ἀτμὸν τοῦτον τῇ προσθήκῃ βοείου αἵματος, ὅπερ διὰ τῆς πήξεώς του ἐπισπῆ καὶ συναθροίζει πάσας τὰς ἀκαθαρσίας ταύτας· τὸ φαινόμενον δὲ τοῦτο εἶνε ἀνάλογον πρὸς ἐκεῖνο, ὅπερ παράγεται ἐν τῷ καθαρῷ τῶν οἴνων διὰ λευκωμάτων ἠδῶν.

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀτμοῦ τοῦτου ἀποσῶμεν ἐν ἀρκετὰ ἀφθονον ἐναπόθεμα, σχηματισθὲν ἐκ διπλῶν ἀλάτων τιτανίας· τὸ ἐναπόθεμα δὲ τοῦτο δύναται νὰ ἐπιταχυνθῇ τῇ προσθήκῃ κωστικῆς ἀσβέστου, ἣτις κατακαθίζει τὰ θεϊκὰ ἄλατα, τὰ ὅποια θέλομεν νὰ ἀφαιρέσωμεν ἐκ τῆς ἄλης· ἡ κατακάθισις δὲ αὕτη παράγεται πολλακίς ἐν ἀρχῇ καὶ εἰς

τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐν γένει δοσάκις κάμνομεν νέαν προσθήκην ἄλμυροῦ ὕδατος.

Βιομηχανία τῆς Σιασφοῦρης

Εἰς τὴν Προσοικὴν Σαξωνίαν, μεταξὺ Σιασφοῦρης καὶ Ἀρχάλτης ὑπάρχει ἐν ἰσχυρὸν ἄλατοῦχος στρώμα, τὸ ὅποιον παρουσιάζει μέγιστον ἐνδιαφέρον· ἔνεκα λοιπὸν τῆς σπουδαίουτητός του καὶ τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του πρέπει νὰ κάρνωμεν ἴδιον λόγον.

Μόλις κατὰ τὸ 1840 ἤρχισαν νὰ σπουδάζωσι τοὺς σωροὺς τῆς Σιασφοῦρης, ἐπιρρήσαντες σειρὰν διαρτίσεων, αἵτινες ἐπέτρεψον τὴν μετὰ 10 ἢ 12 ἔτη ἔισορξιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Πρὶν φθάσωσιν εἰς τὸ ὄργανον ἄλας, πρέπει νὰ περάσωσι πολλὰ γεωλογικὰ στρώματα :

1ον. Στρώματα προσφάτων σχηματισμῶν, ἔχοντα δύναντι 9 μέτρων ἐν Σιασφοῦρῃ καὶ ἐν Ἀρχάλτῃ.

2ον. Ψαμμίλιθοι ἐρυθροποῖ, ὑπάρχουσι καὶ ὑποκῶσοι, ἀναμεμιγμένοι μὲ ἀσβέστιον καὶ ἀργίλιον ἐπὶ βάθους 192 μέτρων.

3ον. Σχιστόλιθοι χρωματιστοὶ, ἀναμεμιγμένοι μὲ γύψον καὶ ἀσβέστιον καὶ παρακωλυθόμενοι ὑπὸ στρώματος ἀσφαλτίδους ἀργίλιου, πάχους ἐν συνόλῳ 70 μέχρις 150 μέτρων.

Τότε εἰσερχόμεθα εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἄλατοῦχων σωρῶν, ὅπου κατ' ἀρχὰς ἀπεριτῶμεν ἐν παρακατάθεμα ἄλάτων μὲ βάσιν πελασσίον σοδίου καὶ μαγνησίον, διαιρούμενον εἰς τρία διαμερίσματα.

1ον. Διαμέρισμα τῆς Κορρολίτις (20 μέτρα) περιέχον χλωριούχον ποττασίον καὶ μαγνησίον.

2ον. Διαμέρισμα τῆς Κεζερίτις (20 μέτρα) ὅπου τὰ θεϊκὰ ἄλατα ἐπικρατοῦσι.

3ον. Διαμέρισμα τῆς Πολυχαλίτις, ὅπου εὑρίσκομεν τὸ χλωριούχον σόδιον στυραδεόμενον ὑπὸ ἀλάτων ἀπλήστων ὕδατος.

ὑποκάτω εὑρίσκειται τὸ ὄργανον ἄλας τὸ ὅποιον ἔχει δύναμιν ἀτελῶς ὑφιστάμενην ἀλλὰ ὑπερβαίνουσαν βεβαίως τὰ 100 μέτρα. Τὸ ἄλας τοῦτο εἶνε ὑπόφατον μὲ χοιρῶδες κόκκους καὶ περιέχει ἐνίοτε ὕδωρ παρεπιτετινόν.

Τὰ γεωλογικὰ ταῦτα στρώματα δὲν ὑπάρχουσι μόνον μεταξὺ Σιασφοῦρης καὶ Ἀρχάλτης, ἀλλ' ἀποτελοῦσι μέρος ἀλείρου στρώματος, τὸ ὅποιον ἐπεκτείνεται μέχρι τοῦ Ἀλβίου.

Ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ὄργανου τοῦτου ἄλατος γίνεται κατὰ τοὺς συνήθεις τρόπους καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐνδιαφύωμεν πολὺ εἰς αὐτήν· μᾶς ἐνδιαφέρει ὅμως περὶ ἡ χρησιμοποίησις τῶν συνθέτων ὄργανων τῶν καλονμέ-

των Πολυχαλίτου, Κεζερίτου καὶ Κορρολίτου, τὰ ὅποια εἶνε αἱ σπουδαιόταται πρῶται ἔλαι εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἀλάτων ποττασίου καὶ μαγνησίου.

ὑπὸ χημικὴν ἔποιν ἰδοῦ ποῖα ἄλατα περιέχουσι τὰ ὑπὸ ἐκμετάλλευσιν εὑρισκόμενα διάφορα στρώματα.

Ὁ Πολυχαλίτης εἶνε πολὺπλοκον θεϊκὸν ἄλας, συνδυασμένον μὲ ὕδωρ, ἔχει δὲ βάσιν τιτανίαν, ποττασίον καὶ μαγνησίον διακλειόμενος ἀρτῆρι ἐναπόθεμα θεϊκὴν τίτανον καὶ τὰς γαιώδεις ἄλας, αἵτινες περιέχονται ἐν αὐτῷ.

Ὁ Κεζερίτης σχηματίζεται κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τοῦ θεϊκοῦ μαγνησίου, συνδυασμένον ἐπίσης μὲ ὕδωρ.

Τέλος ὁ Κορρολίτης ἐποδιουρεῖται εἰς πολλὰ ὄργανα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτιον ἐνδιαχώρι-

στα· ἀλλὰ κατὰ μέσον ὄρον δυναίμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ διχλωριούχον ποττασίον καὶ μαγνησίον δεσπόζουσι.

Ἡ ἐξ ἄλατος ἐκκλινοῖα

Εἶλομεν ὅτι ἐνίοτε ὑπὸ τὴν γῆν εὑρίσκειται ἄλας ἐν μορφῇ κρυστάλλων, τὸ γνωστὸν διὰ τὸ ὄνομα ὀρυκτὸν ἄλας. Ἐν Βιελίτζκι τῆς Ἀδορίας ἐξάγουσι τὸ ἄλας ὑπὸ τὴν γῆν, διὰ μέσον φρεάτων καὶ στοῶν. Ἀπὸ ἐξακοσίων ἐτῶν ἐκμεταλλεύονται τὰ ὑπόγεια ταῦτα, κατήρησε δὲ ἀληθῆς ὑπὸ τὴν γῆν πόλις νὰ διασκευασθῇ, μὲ ὄδους καὶ πλατείας, οἰκίας καὶ καταστήματα, ὡς καὶ ἐκκλησίαν. Ἀκριβῶς τὴν περιεργον ταύτην ἐξ ἄλατος ἐκκλινοῖαν δευγνέει καὶ ἡ ἡμετέρα εἰκὼν.

—Π—

ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ

ΑΙ ΑΓΡΙΑΙ ΦΥΛΑΙ ΤΗΣ ΒΟΡΝΕΟ

(ΕΙΚΩΝ ΣΕΛ. 241)

Ὁ Ἄγγλος ἐξερευνητὴς Pyke, ἐπισκεφθεὶς τὰς ἀτόχθονας φυλάς εἰς τὰ βόρεια τῆς νήσου Βόρνεο, διηγεῖται πράγματα λίαν παράδοξα περὶ τῶν ἰθαγενῶν.

Οἱ Σουλοῦ, οἱ Τιτόγκ καὶ αἱ Βαζκού, κατοικοῦντες ἐν τῇ βορείῳ Βόρνεο, δὲν ἐγκαταλείπουσι ποτὲ τὰς ὄχθας τῆς θαλάσσης, συζῶντες ἐν ὁμονομίᾳ μετὰ τῶν Ἰνδῶν, Μωαμεθανῶν καὶ Κινέζων, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν ἀνωτέραν τῆς μεγάλης νήσου φυλὴν.

Ἄλλως τε ἡ εἰρήνη αὕτη μεταξὺ ἀγρίων καὶ Μωαμεθανῶν ἐφίσταται ὑπὸ τὸν ὄρον μόνον οἱ πρῶτοι νὰ δευγνῶσι πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπόλυτον εὐπειθειαν πλήρη φόβου.

Ἐὰν τυχὸν εἰς Σουλοῦ ἢ Τιτόγκ προσβάλλῃ ὁπαδὸν τινα τοῦ Μωάμεθ ὅχι μόνον ὁ παθὼν ἔχει δικαίωμα νὰ τιμωρήσῃ τὸν ὑβριστὴν, ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ μωαμεθανικὴ φυλὴ ἀπατεῖ ἐξελέωσιν.

Ἐν σώματι λοιπὸν ἐκστρατεύοντες, καταδράφουσι τὰς καλύβας τοῦ χωρίου, εἰς τὸ ὅποιον ἀνήκει ὁ ὑβριστής. Ἄν δὲ οἱ ἄγριοι ἐπιδοκιμάσῃσι τὸν δούλον των, γενικῇ ἐπακολουθεῖ σφαγὴ αὐτῶν. Συνήθως λοιπὸν οἱ δυστυχεῖς ζητούντων συγχώρησιν ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς Μωαμεθανοὺς, οἵτινες τότε εὐχαριστοῦνται ὑποβάλλοντες μόνον τοὺς ἀρχηγούς των ἀγρίων εἰς φρικτὰς βασάνους. Τοὺς δένουσι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ἐπὶ δύο δένδρων, ὥστε τὸ σῶμα των ν' ἀποτελῇ γέφυραν.

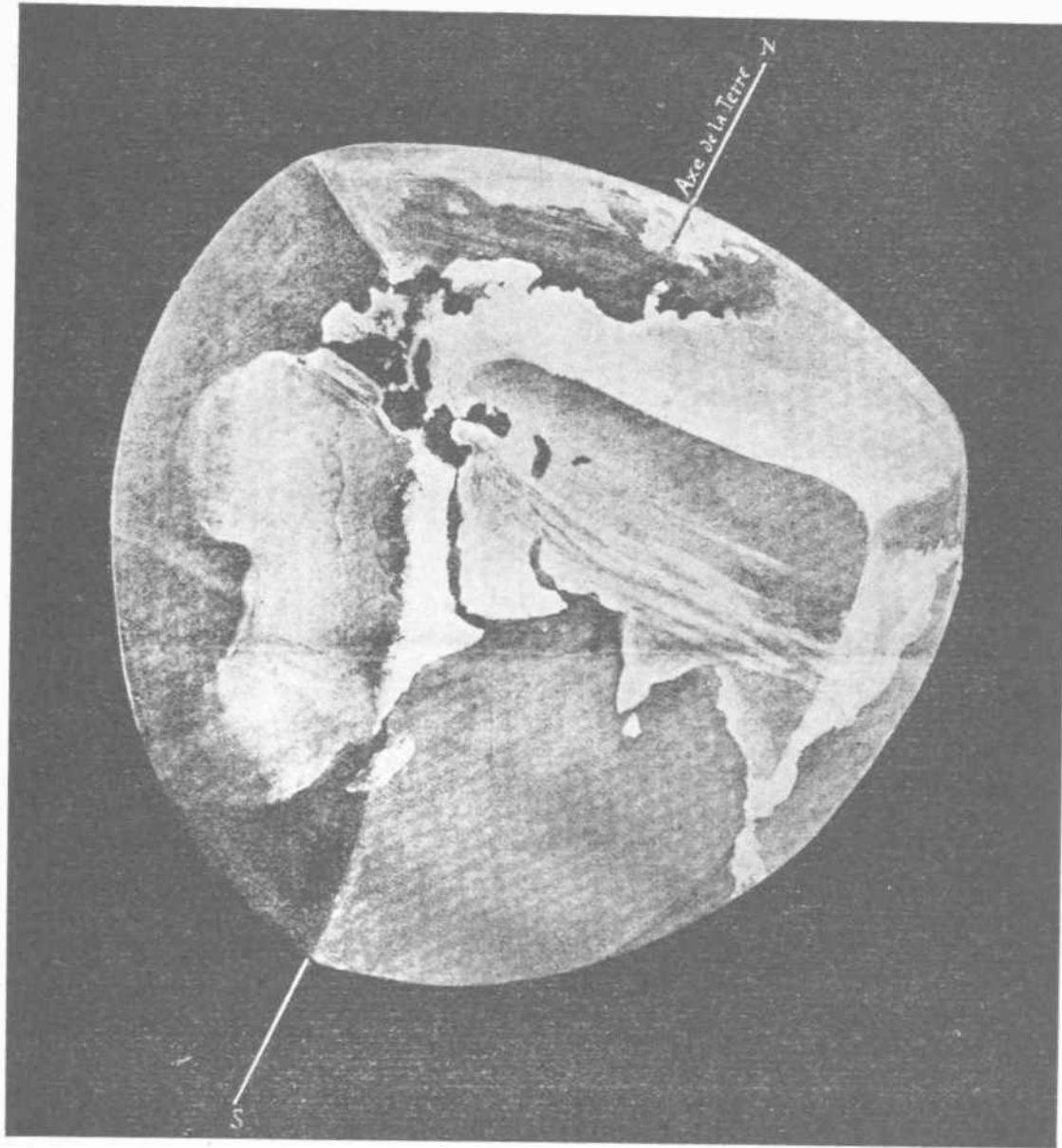
Ἐπὶ τῷ θεάματι τούτῳ οἱ πύθηκοι ὀργιστοὶ, δύνου εὐχαριστοῦνται πολὺ νὰ διέχονται ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ταύτης αἰώρας. Μόλις δὲ οἱ δυστυχεῖς βασανίζονται ἐκ τῆς φρικτῆσεως κινήθωσιν, οἱ πύθηκοι ἐκ φρίσεως ἄγριοι, δάκνουσι τὰς σάρκας τῶν θυμίων καὶ κατάγνονται εἰς παντοειδῆς φαιδρὰς δι' αὐτοὺς ἀσκήσεις. Πηδοῦν ἀπὸ τοῦ ἐνδῶ εἰς τὸν ἄλλον, ἀφίνονται νὰ πῶσιν καὶ κρημῶνται ἀναπαντικῶς καὶ διὰ τῶν ἐκκρημμάτων των κερῶνουν τὰς πληγὰς των δυστυχῶν αὐτῶν πλασμάτων, τὰ ὅποια τέλος ἐγκαταλείπουσι καταπληγωμένα, τεμαχισμένα, διὰ τὰ ὄργανα ἀσφραθέντα τὴν λείαν ἐπιπέσουσι κατ' αὐτῆς.

Ὁ ταξειδιώτης ἀπομακρυνόμενος τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης καὶ εἰσχωρῶν ἐντὸς τῆς νήσου, πάντοτε πρὸς βορρῶν, συναντᾷ μίαν φυλὴν τῶν Ντουσῶν.

Πότεν προέρχονται ; Ποῖοι οἱ πρόγονοί των ; Ὁ ἀρχηγὸς των ἐδήλωσεν εἰς τὸν ἐξερευνητὴν Pyke, ὅτι κατήγονται ἀπὸ κολλοσοαίου τινὸς κυρός. Πραγματικῶς ὁ ἐξετάζων τὴν ἰδίαν αὐτῶν ὄψιν καὶ διαμῶρφωσιν, δύναται νὰ πιστεύσῃ ὅτι κατήγονται ἀπὸ Κινέζων, ἄλλοτε ἀποκατεστημένους εἰς τὴν νήσον καὶ νυμφενθέντας ἀτόχθονας γενεῆας.

Οἱ Ντουσῶν ἀπεχθάνονται σφόδρα τοὺς ἐν τῇ νήσῳ Μωαμεθανοὺς. Εἶνε μικροῦσομοι, ἀγκυρὰ κωπηλοὶ καὶ ἰσχυροὶ, κίτοχοι δὲ πολλῆς εὐκνησίας καὶ θάρρους.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΓΗΣ

Ἡ γῆ δὲν εἶνε ἀκριβῶς στρογγύλη, τούναντίον δὲ τείνει, λόγῳ συμπίεσεως, νὰ λάβῃ σχῆμα πυραμιδοειδὲς μετὰ τεσσάρων πλευρῶν καὶ τεσσάρων κορυφῶν.

(18. ἄρθρον ἐν σελ. 243)

Ἰνῆοια δὲ τέκνα τῆς φύσεως, ἀποστρέφονται τὰ ἐνδύματα. Μόνον γύρωθεν τῆς μέσης θέτουν εἶδος ζώνης καὶ σπανιότατα ἐπιθυμοῦν χιτῶνα ὅμοιον τῶν Μαλαίων Ἰνδῶν ἢ τῶν ὑπερηφάνων Μωαμεθανῶν.

Εἰς τοὺς περὶ τὰς οἰκίας των κήπους ὁ βάμβαξ εὐρίσκεται ἐν ἀφθορίᾳ, γνωρίζουν δὲ κάλλιστα αἱ σίζυγαὶ νὰ τὸν κλώσουν. Εἶνε πρὸς τοῦτοις κάλλιστοι ἀγροτόμοι. Χοῖροι, ὄνοι, αἶγες καὶ βόες διακονοῦνται εἰς τὰ προαύλια τῶν καλυβῶν των. Οἱ δὲ θανμάσιαι κύνες των, ἀπελαμβάνουσι μεγίστου σεβασμοῦ παρὰ τῶν κυρίων των, ὅχι τόσοον διότι εἶνε καλοὶ φύλακες, ἀλλὰ καθότι κατάγονται καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ κοινοῦ προγόνου!

Εἶνε δὲ εἰ κύνες: εὔτε τρομεροὶ διὰ τὴν ἀγριότητα καὶ γενναϊότητα. Ὅταν, ἐπὶ παραδείγματι, τίγρις τις ἐπιπέσῃ κατὰ τινος βοῦς ὁ φύλαξ κύνων δὲν διστάζει λυσοσώδως νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ θηρίου καὶ διαφεύγων τοὺς ὄνυχάς του νὰ ἐπασχωρήσῃ, ἐνῶ, ἐπὶ τοῦ σώματός της χιτῶν πολλοὶ τρομεροὶ πληγαί, ὁ δὲ ἔπε ασπιτιῆς κύνων ἐξηπλώθη νεκρὸς ἐπὶ τῆς χλόης.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τῆς πάλης τὰ ζῶα ἐσώθησαν διὰ τῆς φυγῆς.

Αἱ οἰκίαι καὶ εἰ σταῦλοι εἶνε κατασκευασμέναι ἐκ βομβοῦ, ὀρθογώνια καὶ κλεισταί. Αἱ μεγαλύτεραι ἔχουν μῆκος 20—25 μέτρων. Μέγας διάδρομος εἰς δύο χωρίζει τὸ ἐσωτερικόν, ἐφ' οὗ ἀνείχονται αἱ θύραι τῶν δωματίων. Ἐν ταῖς καλύβις των ὁ ἐπισκέπτης θὰ ἴδῃ κρημνίσματα τὰ ὄπλα των καὶ τὰ ἀλευτικὰ ἐργαλεῖα. Καίτοι δὲ οἱ Νιουσοὶν εἶνε εἰρηρική φυλή, βλέπει τις πολεμικὰ ὄπλα καὶ τρόπαια, δηλαδὴ κεφαλὰς νεκρῶν κοπειστῶν ἐν μάχαις ἢ ἐν τινὶ πάλῃ μετ' ἐχθροῦ.

Τις διατηροῦσιν ἐντὸς κανίστρων ἢ ὕδριων καὶ κατὰ τὸς ἐπισήμους οἰκογενειακὰς ἐορτὰς τὺς ἐκθέτουν, ὁ δὲ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας διηγείται τὴν ἱστορίαν των, ἥτις πολλὰκις εἶνε ἀτελεύτητος.

Ὅταν ὁ Νιουσοὶν δεχθῆ ἑπιφανῆ τινα ἐπισκέπτην βυθίζει τὴν χεῖρα του εἰς ἐν τῶν κανίστρων, τὰ ὅποια θεωροῦνται πολύτιμα ἂν εἶνε πλήρη κεφαλῶν, καὶ σύρει ὑπερηφάνως ξηρὰν καὶ τροπημένην κεφαλὴν, ἣν θέτει εἰς τὸ κοῖλον μικρῶς μεταλλίνης ἀσπίδος. Ὅτῳ παρουσιάζει εἰς τὸν ξένον τὸ τρόπαιον, εὐχόμενος αὐτῷ νὰ κόψῃ τοιαύτας πολυαριθμούς καὶ ἀφίση εἰς τὰ τέκνα του πλουσίαν συλλογὴν. Εἶτα ὑποκλίνεται, ὑπεγείρεται καὶ δι' ἀκοντίου κτυπῶν τὸν κύκλον τῆς ἀσπίδος ταράσσει τὸν ἀέρα ἀπὸ τοὺς βροντώδεις ἤχους.

Τί πρέπει δὲ νὰ κάμῃ ὁ φιλοξενούμενος, πρὸ τοῦ ἐγκαρδίου αὐτοῦ δώρου; Ἐὰν εἶνε ὁμόφυλος γνωρίζει φυσικὰ τοὺς ὄρους τῆς συνήθους ἐπι-

μοτυπίας τῆς φυλῆς του, ἢ εἰάν εἶνε Τιτόγη, ἐν γνώσει πάλιν τῶν περιεργῶν αὐτῶν ἐθίμων, θὰ λάβῃ διὰ τῆς ἀριστερῆς τὸ πινάκιον μετὰ τὴν κεφαλὴν, θὰ ἐκφράσῃ τὴν χαρὰν του καὶ χαριέντω: δι' ἐνδεικτικοῦ σημείου θὰ δείξῃ ὅτι εὐχαρίστως θὰ ἔκοπτε καὶ τὴν κεφαλὴν του, προσφέρων ταύτην εἰς ἑταμιεῖβην τῷ τιμῆσαντι αὐτὸν οἰκοδεσπότην.

Ποτὲ ὅμως εἰς Νιουσοὶν δὲν θὰ ἔκαμνε τοιοῦτό τι δῶρον εἰς Μωαμεθανόν, βέβαιος ὢν, ὅτι ἡ καλή του διάθεσις θ' ἀπεκρούετο. Ὅποτε ὅλη ἡ οἰκογένεια ἔδει νὰ ὀρμήσῃ κατὰ τοῦ ὑβριστοῦ καὶ ἀποκόψασα τὴν κεφαλὴν του ν' αὐξήσῃ τὸ περιεχόμενον τοῦ τροπαιοφόρου κανίστρου της.

Δυστυχία ὅμως εἰς αὐτοὺς ἔδῃ οἱ συγγενεῖς τοῦ ἐξαφαισθέντος Μωαμεθανοῦ ἐνοήσουν τὸν θόνον. Ὁ θάνατός του τότε θὰ ἔδιδεν εἰς τοὺς πιθήκους πολλὴν αἰώρας.

Τὶ ἀπαίσια τρόπαια τῶν νεκροκεφαλῶν προέρχονται ὅχι μόνον ἐκ τῶν συμπλοκῶν καὶ μαχῶν μεταξὺ τῶν διαφόρων φυλῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς. Ὅτῳ ἂν π.χ. νεάνις τις δὲν ἀνταποκριθῆ εἰς τὰ αἰσθητὰ εὐδαισιόητον τινος νεανί ν τῆς φυλῆς της, συνήθως γίνεται θῦμα τῶν ἀπαισίων ἐκείνου ἐνοσίχτων.

Ὁ περιφρονηθεὶς κρύπτεται εἰς τὸ δάσος καὶ περιμένει τὴν ἐκλεκτὴν του, ἥτις πάντως θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πηγὴν, μετὰ τὴν ἰδιόρροθμον Ἰνδικὴν ὕδριαν.

Καὶ ἐνῶ ἡ δυστυχὴς ἀμέριμος σκύπτει ἐπὶ τοῦ διανοῦς καθρέπτου, βλέπουσα τὸ πρόσωπόν της καὶ ἀναζητοῦσα ὅλως ἀθῶως τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἐννοουμένου της, αἴφνης εἰσπίπτει κατ' αὐτῆς ὁ περιφρονηθεὶς καὶ ἀσπλῆγχνως πιέζων μετὰ τὰ νευρικά του γόνατα τὴν πλάτην της, ἐκβάλλει φωνὰς μίσους καὶ ἀγάπης, τὴν ἀρπάζει ἀπὸ τὴν κόμην καὶ ματωδῆς τῆς κόπτε τὴν κεφαλὴν.

Καὶ τὸ μὲν πτώμα ἀφίνει ὡς λείαν τῶν ζώων, τὴν δὲ κεφαλὴν φέρει ἐπιδεικτικῶς εἰς τὸ κανίστρόν του, ἵνα συνεισθοῦν αἱ νεάνιδες τῆς φυλῆς του καὶ ἐνοήσουν τί θὰ ταῖς στοιχίσῃ ἂν δὲν ἀγαπήσουν τὸν τρομερὸν αὐτὸν ἀγριάνθρωπον!

Συλλέκτης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ
ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΕΙΚΟΝΟΣ

Πώς κατορθοῦται, ὥστε ἔχοντες ἐνώπιον ἡμῶν εἰκόνα ἢ σχέδιον νὰ δυνάμεθα εὐκόλως καὶ πιστῶς νὰ τὴν ἀντιγράψωμεν :

Λάβετε τεμάχιον τετραγωνικῆς βλάβου, ἢν προσαρμόσετε καθέτως ἐπὶ μελανῆς ξυλίνης πινακίδος, παραπλεύρως δὲ τῆς βλάβου πρὸς τὸ ἐκείθεν μέρος θέτετε εἰκόνα ἢ σχέδιον ἰχθυογραφίας.

Ἦδη ἂν τοποθετηθῆτε οὕτως ὥστε ἡ ὀπτική ἀκτίς νὰ διέλθῃ πλαγίως διὰ μέσου τῆς βλάβου, θὰ παρατηρήσῃτε λίαν ἐκκρινῶς τὴν εἰκόνα τοῦ σχεδίου ἐπιτεῦθεν τῆς βλάβου.

Καὶ τότε εἶναι εὐκόλον ν' ἰσχυράσῃτε αὐτὴν ἐπὶ λευκοῦ χάρτου διὰ μολεβδοκονδέλου. Δὲν ἔχετε ἢ ν' ἀκολουθήσετε τὰς γραμμὰς τοῦ σχεδίου. Τὸ προκείμενον πείραμα εἶνε ὡραῖον μίμημα διὰ τοὺς ἀρχαρίους τῆς ζωγραφικῆς.

Φ. Π.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Τὸ ψῆχος καὶ ἡ θερμότης

Ἀποφεύγετε τὸ πολὺ θερμῶ, ὅπως καὶ τὸ πολὺ ψυχρῶ, καθόσον ἡ μὲν μεγάλη θερμότης καταπορεύει τὸ δέμα, τὸ δὲ μέγα ψῆχος ἀλλοιοῖ τὰ ζωοτεχνικά ἡμῶν ὄργανα.

Ἡ τροφή καὶ ὁ ἀήρ

Ὁ καλύτερος φίλος τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιπέρας εἶναι ἡ τροφή καὶ ὁ ἀήρ. Ἐκλέγετε ὑγιεινὰς τροφὰς καὶ ἀέρα καθαρὸν καὶ θὰ δείξετε βίον ἐνδράσιον καὶ μακροζώνιον.

Ἡ ἐργασία

Διατὶ μᾶς ὠφελεῖ ἡ ἐργασία ;
Αὐτὶ ἀποσπᾶται τὸ πνεῦμα καὶ ἡ σκέψις ἐκ ξένου κακοῦ ἐδάφους, ὅπερ κάτακτιῖ ἐκ τοῦ ἰδίου κόπου.

Τὸ πνεῦμα

Ἡ ἐργασία εἶνε ἀπόρροια πνευματικῆς καταβλής καὶ ἀναγκαστικῆς θελήσεως.

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ὁ ἀγαθὸν υφ' ἑσέως, ἀγροεῖ τὴν ἰδιότητά του.

Ὁ μηδέποτε ἀγαθήσας πρέπει νὰ ἦνε τυφλός.

Τὸ ζῆλον δὲν εἶναι πάθος, εἶναι ἀνάγκη.

Ὁ φίλος οὐδέποτε εἶναι διαρῆς, ἄνευ συμφύροντος, ἐκτός ἂν ἡ φιλία μετατραπῇ εἰς ἀνούσιον συνήθειαν.

Τὸ ψῆχος καὶ ἡ θερμότης ὁμοιάζουσι μὲ τὴν ψυχρότητα καὶ τὴν ἀγάπην. Οὐδέποτε παρουσιάζονται ἠνωμένα, πάντοτε δὲ κεχωρισμένα.

Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τότε μόνον θὰ ἐνωθοῦν ὅταν ἐβρεθῇ τρόπος νὰ σιγήσουν τὰ πάθη.

Οἱ ὀφθαλμοί, τὸ στόμα καὶ αἱ χεῖρες συγκρατοῦν τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἄνευ αὐτῶν θὰ μετρέπετο εἰς ἀγέλην λύκων καὶ τίγρεων ἄδελφοί των.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Τὸ Κριθαράκι καὶ αἱ Κύσται

Πολλοὶ ἐνοχλήθησαν κάποτε ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ λευκὰ σπυράκια, τὰ ὁποῖα βγαίνουν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βλεφάρου καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐμφάνησις ἐπιφέρει συμφορῆσιν καὶ φλόγωσιν ὅλου τοῦ πέριξ ἰσοῦ.

Εἰθὺς ὡς φανῇ ὁ δυσάρεστος αὐτὸς ἐπισκέπτῃς ἐπιθέσατε ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ σας ἐν θερμῶν κατάπλασμα διὰ νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ὥρμανσίν του.

Διαταράττει καὶ ἀνανεώνει τὸ κατάπλασμα ἐπὶ μερικὰς ὥρας. Κίμνωτε πλύσεις μὲ βορικοῦχον ὕδωρ θερμὸν καὶ τὸ κριθαράκι ταχέως ἐξαφανίζεται. Αἱ κύσται ἀπαιτοῦν τὴν συνδρομὴν τοῦ ἐδικοῦ ὀφθαλμολόγου. Μὴ τις συγχέετε μὲ τὰ κριθαράκια. Ἀν' αἱ σχηματίζονται ἐπὶ τοῦ ὑμέμου τοῦ βλεφάρου, προσενοῦν δὲ φλόγωσιν.

Ὁ Ἱατρός σας

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐκ διαλέξεως τοῦ Γάλλου καθηγητοῦ κ. VALERIEN GROFFIER.

αἰώνιον ἐγεννήθησαν εἰς τὴν θείαν αὐτὴν πόλιν, τὴν αἰωνίως ἕιδεξεν, ἥτις ἐδέχθη εἰς τοὺς κόλπους τῆς καὶ ἐπαίδευσεν τὰ θανμασιὰ πνεύματα τῆς οἰκουμένης, τὰ ὁποῖα ἐπὶ πατέρων ἢ προγαμητῆς ἔργων καὶ ἐπὶ μαρτύρων ἐγλυψαντὰ θεϊότερα ἔργα τὰ ὁποῖα θὰ δυνήθῃ ποτὲ νὰ παρουσιάσῃ ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ.

Διακεκομμένος καθηγητῆς, βαθῆς γεωγράφος, κάτοχος τῶν ἀρχαίων γρημῶν, καὶ ἰδίως τῆς Ἑλληνικῆς «Παλαιῆς ἱστορίας» ὁ κ. Valerien Groffier, δὲν καίει καθ' ἑρμητὸς δεικνύων τὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα συμπάθειάν του.

Ταξιδεύσας τελευταίως μέχρις Ἀθηνῶν, καὶ ἀποκομίσας τὰς πολεμικτικότητας δι' ἡμᾶς ἐνταπύσεις, ἐξέθεσε πρὸς ἡμᾶς ἐν ἐκτενῆ διαλέξει τὰ περὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ καλλιτεχνικῆν καὶ γραφικῆν ἱστορίαν. Ἡ διάλεξις αὕτη, ἥτις ἔλαβε χώραν ἐν τῇ αἴθρῳ τοῦ Palais de Bourse τῆς Ἀθῶνος, ἐτέθη ἐπὶ πλήρους ἐπιτυχίας. Κόσμος μέχρις ἀσφυρίας εἶχε πληρώσει τὴν αἴθρῳ ἐκείνην αἰθροῦσαν διὰ νὰ ἀκούσῃ τὸν κ. Groffier, τοῦ ὁποῦ ἡ ἱστορικὴ εἶνε παρὰ τὸν γωστόν. Καὶ ἀληθῶς. Ὁ κ. Groffier περιέγραψε μετὰ τῶσαίτης ἀκριβείας καὶ λεπτότητος τὴν ὡραίαν Ἑλλάδα (ὅπως τὴν ὠνόμασε), τὰ ὄργανα τῆς μνημῆτα, τὰς Ἀθήνας μὲ τὴν γαλανὴν των οὐρανόν, καὶ τέλος τῆς ἱστορίας μας Ἀκροπόλιν, ὥστε δικαίως ἀπέσπασε τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τοῦ κοινῶ.

Τῆς διαλέξεως λοιπὸν ταύτης παραθέτομεν ἀποσπάσματα τιτὰ, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ἀναγνώσται μας θὰ εἴδωσιν ἂν ὄχι τὴν ἱστορικὴν δέταρην τοῦ προσηγορευτοῦ, τὴν ἰδίαν ὅμως τὴν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

Ἐφθάσαμεν. Αἱ ὀλίγαι λοιπὸν ἡμέρας θὰ γίνωμεν συμπολιταὶ τοῦ Περικλήους, τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Ἀριστείδου, τοῦ Πλάτωνος. Μοῦ φαίνεται, ὅτι θὰ ἴδω διερχόμενον τὸν Ἀλκιβιάδην, ὃ ἀκούσω βροττοφρονούντα τὸν Δημοσθένην, διαλεγόμενον τὸν Διογένη, γελοιοτροποῦντα τὸν Ἀριστοφάνην, ψάλλοντα τὸν Ὀμηρον, τὸν Πίνδαρον, τὸν Σοφοκλήν... Μ' ἔλαφρον τὸ βῆμα ἐρπύνομεν αὐτὴν τὴν προσηγορευμένην γῶνιαν τοῦ «Παλαιῶν Κόσμου» ὅπου τὸ ὡραῖον ἰδεῖσθαι ἀπεκατέφη πρὸς τὸν ἀνθρώπων ἐπὶ τὴν καθαρῶτα καὶ ἀσφαιτικῶτα ἰστορίαν μορφήν, ὅπου τὰ γράμματα, αἱ ὡραῖαι τέχναι, ἐφθάσαν μέχρι τοῦ ἀκροτάτου σημείου τῆς δόξης, ὅπου ἠρῶσαν ὁ ἐκλαμπρότερος, ὁ τελειότερος πολιτισμὸς, ὃν ἡ ἀνθρωπότης ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ. Ἄπισσα ἡ φιλολογία μας, ἡ ἀσθητικὴ μας, ἐκεί ἔχον τὰς πηγὰς των. Τὸ περισσώτερον τῆς Γαλλικῆς γλώσσης κίσει ἐντός του ὀλίγου ἑλληνικὰς πάσαι ἀ λέξεις πρὸ

Ἐξερχόμεθα τοῦ σταθμοῦ. Μία ἄμαξα μᾶς παραλαμβάνει, καὶ σιγὰ σιγὰ μᾶς ὀδηγεῖ διὰ τῆς ὁδοῦ Σταδίου εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος, ὅπου ἐξελέξμεν ξενοδοχεῖον. Διακρίνομεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν Ἀκροπόλιν, ἐπερηφάνως ἀναρριχωμένην ἐπὶ τοῦ μονοτόνου, θανμασιῶν, φωτολούστον βράχου τῆς. Ἀκρόπολις ! Ἡ πόλις τῶν Θεῶν, ἐπερκειμένη τῆς πόλεως τῶν ἀνθρώπων, καθημένη ἐπὶ τῆς ἕδρας τῆς, ὁμοιάζει ἐναεῖον νῆσον, μαγετικὸν ὄργανον. Διαγράφει καθαρῶς τὰς στήλας τῆς, τὰ ἐπιστήλια τῆς, ἐνδοξα λείψανα τοῦ μεγάλου παρελθόντος τῶν Ἀθηνῶν. Πρὸ τοῦ θεάματος τούτου ἡ ψυχὴ πλημμυρεῖ ἐνθουσιασμοῦ ἕκαστος ζητεῖ ἂν εἴνε δυνατόν μὲ πύργου νὰ πετάξῃ εἰς αὐτὸ τὸ ἕρος, μεταξὺ τῶν θείων λευκῶν μαρτύρων...

Μετὰ τὸ γεῦμα ἡ ποίησις ἀρχίζει νὰ ἀναλαμβάνῃ τὰ δίκαιά της. Μὲ αἰσθήματα κλασικῆς εὐλαβείας, καὶ σεβασμοῦ, μὲ ρεαριστικὸν ἀκόμη ἐνθουσιασμὸν διευθυνόμεθα πρὸς τὴν Ἀκροπόλιν...

— Ἐδῶ ὁ κ. Groffier ἐξιστορεῖ ἐκτενῶς τὰ νεωτέτερα σημεῖα τῆς Ἀκροπόλεως. Ἡ διακρίνοντα αὐτὸν ἐγλωττία, ζωοματίζει μὲ τὸν ζωηρότερον τρόπον τὰ ὡραῖά μας μνημῆτα Παρθενῶνα, Ναὸν τῆς Ἀπέρου Νίκης, Καρονάιδας κτλ. Ἐν τέλει ἀναθέτων εἰς τὸν γαλανὸν Ἑλληνικὸν οὐρανὸν τὴν φέλαξιν τῶν κοσμημάτων αὐτῶν τῆς Οἰκουμένης, ἐγκαταλείπει τὴν Ἀκροπόλιν διὰ νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν ἀληθινὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡδονογραφῆσῃ μερικὰ ταύτης σημεῖα.

Ἀνὰ τὴν πόλιν

Κατερχόμεθα τῆς Ἀκροπόλεως ὡς διατρέξομεν λοιπὸν τὴν ζωσαν σέγγασον πόλιν, τὴν πόλιν τοῦ ΧΧοῦ αἰῶνος. Τὰ λείψανα τοῦ παρελθόντος δὲν ἐλλείπουσι : Πόλη τοῦ Ἀδριανοῦ, Θεμεῖον, Στήλη τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς κτλ.

«Αξία θανμασμοῦ εἶνε τινὰ τῶν «νεωτέρων μνημείων» τὰ ὅποια καλύπτει ἡ ἀρχαία περιβολή. Ἰδίως: Τὸ Πανεπιστήμιον μὲ τὴν πολυχρωμον ἀρχιτεκτονικὴν τὸν τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, Ἰονικὸν θύμβου, ὑφειλόμενον εἰς τὴν μεγαλοδοξίαν τοῦ κ. Βερναρδάκη ἢ Ἀκαδημία μὲ τὴν διακρίνουσαν ὀριμότητα τοῦ μαρμάρου της, τὴν κομψότητα τῶν ἰονικῶν στυλῶν της, τὴν πλουσιότητα τῶν ἐπιχρυσωμάτων της.

Ὅπισθεν τῆς Ἀκαδημίας, εἰς τοὺς πόδας τοῦ λόφου Λυκαβητοῦ, εὐρίσκειται ἡ Γαλλικὴ σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ ἴσχυιστον αὐτὸ ἀριθμῶν 6 μαθητῶν οἱ οἱ ὅποιοι διαμένουσιν ἐπὶ 3 ἔτη. Ἐκαστον φθινόπωρον βλέπει δύο παλαιούς τὰ φεύγῃσι καὶ δύο νέους τὰ ἔρχονται. Οἱ εὐτυχεῖς οὗτοι θνητοὶ ἀπολαμβάνουσιν ὡς ταξειδιῶται καὶ προσέτι ὡς ἀναζητητα. Ἀναζητοῦσι τὰ ὄρατα λείψανα ἐν Ἀθήναις, Ἀθήνῃ, Δελφοῖς! Ἀ! Ἀν ἡδονάμην τὰ ἐπιναρχίσω τὴν ζωὴν μου, θὰ ἐξέλεγον τὴν μαθητικὴν ζωὴν τῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν, ναί! μαθητὴς αἰωνίως, ἐὰν ἡ εὐχὴ αὐτῆ ἡδύνατο νὰ πραγματοποιηθῆ.

Αἱ ὁδοὶ τῶν Ἀθηνῶν ἀρκετὰ περιποιημένα, εὐρύχωροι, μὲ κομψὰς οἰκίας πέριξ. Παντοῦ βλέπει τις τὴν τάσιν πρὸς τὸ ὄρατον καὶ τὸ μέγαλον. Αἱ πλατεῖαι, πλήρεις ζωῆς καὶ κινήσεως.

Ὁ πολιτισμὸς εἰσδύει. Τὸ «παλληγάρι» τὸ ὅποσον ἀνακινεῖ τὴν λευκὴν του φουστανέλλαν ὁμοίαν (πλὴν τοῦ χροματισμοῦ) μὲ τὸ Σκωτικὸν Kill, σχεδὸν δὲν ἀναφαίνεται πλέον. Ἡ φουστανέλλα ἐξαφανίζεται ἢ εὐρωπαϊκὴ ἐνδυμασία τὴν διαδέχεται. Τὸ ἀρχαῖον φέσι μὲ τὴν μακρὰν του κυανὴν φούνταν, ὑπεχώρησε πρὸ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πύλου.

Αἱ Ἀθηναίαι κλίνονται πλέον πρὸς τὴν Δύσιν. Τὰ ἐστιατόρια, τὰ καφετεῖα, τὰ ξενοδοχεῖα, πάντα κατ' ἀτομίμωσιν τῶν Παρισίων. Οἱ ἐπιηρέται οἱ ὅποιοι οὖς περιτοιχίζονται, ὁμιλοῦν δύο-τρία Γαλλικά.

Διερχόμενοι τὴν ὁδὸν Αἰόλου, συνητήσαμεν μίαν προίαν ἕνα ὄργανον ἀνακρούον τὸ Ἐμβατήριον τῆς Αἰδῆς. Μοῦ ἐπῆλθε ἡ ἰδέα ν' ἀναμιχθῶ μὲ τὸν πέριξ ὄχλον εἰς ταχυδακτυλογράφους ἐξετέλει διαφόρους χειρισμούς, οἱ ὅποιοι δὲν ἦσαν καὶ ἀξιοκαταφρόνητοι. Τὸ περιεργότερον τέχνασμα τοῦ ἦτο ὁ δεσμός εἰς τὴν ἀκρὰν ἐνὸς μανδηλίου μᾶς δραχμῆς τὴν ὅποιαν μοῦ ἐζήτησε μετ' ὀλίγον ἔλκε τὸν κόμβον καὶ μᾶς ἐδείκνυεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ τομῆματός μου ἔν εἰκοσάλεπτον μικέλιον, τὸ ὅποσον μοῦ ἐπαρουσίασε μὲ τὴν λεπτὴν ἐκείνην εὐγένειαν τῶν ταχυδακτυλογράφων. Μοῦ ἐφάνη ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσα αὐτὴ ἢ μετατροπὴ τῶν νο-

μισμάτων καὶ ἐξηκολούθησα τὸ παιγνίδιον πάντοτε ὅμως εἰς βάρος μου. Αἱ τέχναι βλέπετε ἔχουσιν ἀνάγκην ἐνθαρρύνσεων!

Ἐξακολουθοῦντες τὸν περίπατον μᾶς ἐφθάσαμεν εἰς μίαν στενὴν ὁδόν. Ἐκεῖ ἐλάμβανε χώραν ἡ ἐκτροπὴ ἐνὸς νεκροῦ. Ἡ κηδεῖα ἦτο ἐπίσημος. Εἰς ἀρχιερεὺς προηγείτο.

Καλλιτέρα εὐκαιρία δὲν ἡδύνατο νὰ μοῦ δοθῆ ἢ εἰς ἴδω μίαν ἀπὸ τὰς ἀσυνήθους αὐτὰς τελετάς. Ὁ Gaston Deschamps μοῦ εἶχε μάθει, ὅτι οἱ Ἕλληρες ὀδηγοῦσι τοὺς νεκρούς τὼν μέχρι τοῦ κοιμητηρίου ἐντὸς ἀνοικτοῦ φρεῖτρον, καὶ ἤμην περιέργως τὰ παρευρεθῶ εἰς τοιαύτην κ. δειάν.

Ἡ ἐπιθυμία μου ἰκανοποιήθη καὶ ἀρκετὰ μάλιστα. Ὅτε ὁ νεκρὸς διήλθε πρὸ ἐμοῦ, τὸν παρετήρησα μὲ τόσῃ προσοχῇ, ὥστε δὲν δύναμαι σήμερον νὰ ἐξηγήσω τὴν συγκίνησιν τὴν ὅποιαν ἠσθάνθην πρὸ τοῦ ἀγνώστου αὐτοῦ. Δὲν τὸν διέκρινα παρὰ μίαν στιγμήν, ἀλλὰ θὰ τὸν ἐπαναβλέπω εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν. Ἀκίνητος, μὲ αὐστηρὸν τὸ ἔφος, μὲ τὴν γαλήνην ἐκείνην τοῦ προσώπου τὴν ὅποιαν ὁ θάνατος προσοδίδει εἰς τοὺς νεκρούς, ἀπῆρχετο ὑπὸ τὸν ἀτέφελον οὐρανόν, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς φίλους μὲ τοὺς ὅποιους χθὲς ἀκόμη συνωμίλει. Παράδοξον πρᾶγμα: μοῦ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα ὅτι μίαν στιγμήν θὰ ἦνοιγε τοὺς ὀφθαλμούςς νὰ στείλῃ ἐν τελευταίον χάρις εἰς αὐτὰς τὰς γνωσῆς του ὁδοῦς, τὰς ὁποίας διέτρεχε καθημερινῶς καὶ δὲν θὰ ἐπατέβλεπε πλέον ποτέ. Προφανῶς ἤμουν τὸ θῆμα ἀπάτης... Ἐν τούτοις ὅμως ἀπεμακρύνθην κατασχετικῶς.

Σὰς ἐσημείωσα τὴν τάσιν τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τὰ Δυτικὰ ἔθιμα. Ἰδοὺ λοιπὸν μία ἐνδειξίς ὅτι ὁ πολιτισμὸς εἰσδύει.

Ἐν ἐσπέρας ἡ σύζυγός μου καὶ ἐγὼ, ἐπιστρέφομεν περὶ εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μας, ἀπὸ μίαν ἐκδρομὴν εἰς τὸν Κολωνόν. Ἐβαδίζομεν ἀμέριστοι, ὅτε εἰς θόρον βος ἀρκετὰ γνωστός, ἠκούσθη πλησίον μας. Ἐν λεπτὸν ἀκρόμῃ ἐὰν ἐμῆτομεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, μόλις θὰ εἴχομεν τὸν χρόνον νὰ ἀνοήσωμεν τὴν ψυχὴν εἰς τὸν Κύριον πρὸ τοῦ δεχθῶμεν ἐπὶ τῶν ὤμων ἔν αυτοκίνητον. Ἐδνεχῶς τὸ ἴσχυιστον τῆς αὐτοσυντηρήσεως ἐπρόφρασε νὰ μᾶς σάση εἰς ὀλιγώτερον χρόνον ἢ ὅσον αυτοκίνητον χρειάζεται διὰ τὰ συντρίβη δύο πεζοῦς. Δὲν εἴχομεν ἀκόμη προλάβῃ νὰ ἀνέλθωμεν ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου, ὅτε τὸ θηρίον διήλθε μὲ ταχύτητα βολίδος ἐπὶ τῶν ἰχνῶν τῶν τελευταίων βημάτων μας.

Ἡ σκόνη τῆς ὁδοῦ, εὐτυχῆς ὅτι εὗρεν εὐκαιρίαν νὰ μετακομισθῆ, ἀννηψῆ εἰς σχῆμα νέφους, ἐσκότισεν ἐπὶ στιγμήν τὸν ἥλιον καὶ ἀπεφάνισε ἐπὶ τέλος νὰ τοποθετηθῆ εἰς τὰ

Η ΑΙΔΗΨΟΣ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φῆλλον)

πέριξ δένδρα, εἰς τὰ ἐνδύματά μας, εἰς τοὺς πύλους μας. Ὅτε ἐπανεῖδα τὴν ὁδόν, τὸ αυτοκίνητον εὐρίσκειτο ἤδη μακρὰν, ἀσύλληπτον, ἀνόνημον, ἀποκρύπτον τὸν ἀριθμὸν του (ἐὰν εἶχεν ἐντὸς τοῦ νεφελώδους κοινοστοῦ).

ὦ! Αὐτὴ ἡ σκόνη τῆς Ἀττικῆς, ἐκνευριστικὴ, ἀνεξάντητος. Ὅλοια μᾶστιξ. Ἡ Ἕλλάς πάντοτε ἦτο πλουσία. Ὁ Ὀράτιος ὠμίλει ἤδη... ἀλλὰ μετὰ θανμασμοῦ: pulverem olympicum. Εἶνε μὲν ἐνδοξος, ἀλλὰ καὶ πόσον ἀνυπόφορος! Ὅπως ἡ θερμότης εἰς τὸ μέσον τῆς ἡμέρας. Θερμότης κλιβάνου, ἢ δ-ποία λίπτει ἐξ ἐνὸς πυρπολουμένου οὐρανοῦ. Νομίζει τις ὅτι βρέχει πῦρ.

Αὐτὰς τὰς καυστικὰς ὥρας, αἱ ὅποια προηγροῦνται ἢ ἀκολουθοῦσι τὴν μεσημβρίαν, θὰ ἡδυνάμεθα, νὰ τὰς διέλθωμεν ὑπὸ σκιάν ἄλλ' εἴχομεν διανύσει 3.000 χιλιόμετρα διὰ νὰ ἴδωμεν τὴν χώραν καὶ κάθε ὥρα μᾶς ἦτο πολύτιμος. Διερχόμεθα λοιπὸν τὰς ἡμέρας μας ὡς ἐδυσνεύητοι περιηγηταί. Κάθε ἐσπέρας ἐπιστρέφομεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον κατὰ κοποι, ἀλλ' εὐχαριστημένοι. Ἐρροίτομεν ἐν τελευταίον βλέμμα εἰς αὐτὴν τὴν Ἀκρόπολιν τὴν ὅποιαν ἡ ἀρχαία ψυχὴ πληροῖ ἀκόμη μὲ τοὺς ἀθαιάτους παλμούςς της, καὶ ἦτο μαγεία ν' ἀποκοιμώμεθα, ἀναλογιζόμενοι ὅλα τὰ βλέμματα τὰ ὅποια πρὸ τόσον αἰώνων ἠσπράφησαν πρὸς τὸν ἐνδοξον αὐτὸν λόφον, τὸν ἀγαπητὸν εἰς πάντας τοὺς λαούς.

Ἐκ Αὐθῶνος

ΧΡ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑΣΙΑ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰς τὰς μουσικὰς τῶν Ἀθηνῶν συναυλίας συνηθέστατα πρωτοστατεῖ ἡ ἀβρὰ καλλιτέχνης τοῦ Ὁδείου μας, Δνίς Τασία Λυμπεροπούλου.

Μὲ φωνὴν γλυκεῖαν καὶ εὐστοφρον δεικνύουσιν τέχνην καλλιστην ἔμφαλλεν ἐσχάτως εἰς τὴν συναυλίαν τῆς «Ἀρμονίας Ὁραϊότητας, ἐξανασταθεῖσα δις νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ «au bras de l'aimé» τοῦ Levaillé.

Πολλοὶ ἔπαινοι ὑφείλονται καὶ εἰς τὴν Καν Φερράδην διὰ τὰ ἐξαιρέτα τῆς διδασκαλίας της ἀποτελέσματα.

Δεῖν ὅμως νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ περὶ καλλονῆς, ὡς καὶ περὶ ἐπικρατησάσης ἐνταῦθα σχετικῆς ὀριμότητος. Ἐν πάσῃ ὀμηγύρει, συνακτροφῆ, γορῶ ἢ ἄλλῃ συνακτροφῆ, πάντων τὰ βλέμματα ἴδιως στρέφονται καὶ σταματῶσι πρὸς τὴν καλλιτέραν καλλονὴν. πρὸς τὸν ὀριμότερον γυναικεῖον τύπον πρὸς τὴν φυσικώτερον χάριν καὶ ἀπλότητα, δι' ἧπερ καὶ ἡ γυνὴ σπεύδουσιν νὰ μᾶς εὐχαριστήσῃ περιβάλλεται διὰ τῶν καλλιτέρων φυσικῶν καὶ τεχνικῶν ἀποχρώσεων. Καὶ ἐνταῦθα λοιπὸν, ὡς παντοῦ, δὲν ἔλλειψαν τὰ περιεργὰ βλέμματα καὶ τὰ περὶ τῆς βέλη.

Καὶ θὰ ὁμολογήσωμεν εὐχάριστος, ὅτι τὸ ρεκόρ ἐφέτος τῆς ὀριμότητος, καλλονῆς, μουσικῆς ἀπλότητος καὶ βασιλευσάσης χάριτος κκ-τελεῖται ἡ ἀξιοτίμος σύζυγός τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐθν. Τραπέζης Κκαλαμῶν, κυρία Καρβούνη, ἣτις κκκκκκκκκκ ἐπὶ τῆς τοῦτο, ὡς πᾶσα τῆς ἐποχῆς μας καὶ τῶν συγχρόνων ἀξιώσεων γυνὴ περιβάλλεται καὶ ἐκκοσμεῖται καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν τῆς κοσμητικῆς τέχνης μέσων. Ἦτο λοιπὸν ἡ βασιλίσσα τῆς Αἰδοφείου τότε καλλονῆς, ἡ κυριαρχοῦσα τῆς συνακτροφῆς καὶ ἡ ἐπιπλεούσα ἀπλότης καὶ χάρις. Καὶ οὕτως ἡ ὀμηγύρις μας μετὰ τῶν λοιπῶν Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων ἀπετέλει τέλειον οὐσιαστικὸν κανὼνα ἐντελοῦς συνακτροφῆς, ὀριμῆς περὶ τῆς ἀξιοποιήσεως καὶ ἰκανοποιήσεως διὰ τῆς ἐσπερίδας μας ἐν γενικῇ εὐχαριστήσῃ καὶ ἀδικητῶν ἀπολύσει καὶ χαρῆ ἐν συζητήσεσι, παιγνίοις καὶ μουσικῇ. Τὸ μέρος ἀπῆται ἄλλως τε τοῦτο καὶ ἡ περίστασις δὲν θὰ ἤγχετο ν' ἀπολύσωμεν πλείονα.

Τὴν ἐπομένην ἐσπέραν μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπηκολούθησεν, ὡς πάντοτε σειρά παιγνίων ἐκ τῶν συνήθων ἐν ταῖς συνακτροφῆς γινόμενων, ἦ-τινα καὶ ἐγὼ παρηκολούθησα παρὰ τινι γωνίᾳ τῆς κίθουρας, καθήμενος μετὰ τοῦ κ. Βόγλη, ὅτε οὗτος μοῦ λέγει:

— Ἐνθυμοῦμαι κ. Πρίντζη, τὰ ὄρατα παιγνία, ἦτινα μᾶς ἔκαμας ἐν ἐσπέρας εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Λυμπεροπούλου. Δὲν μᾶς κᾶμνει κανέναν ἀπ' ἐκεῖνα; Ταῦτα εἶναι πολὺ συνήθη καὶ κοινά.

— Δὲν ἔχω τῶρα διαθέσειν νὰ ἐκτελῶ. Μοῦ ἀρέσῃ νὰ βλέπω τῶ ἀπῆνθησα.

— Ἀ, καὶ κ. Πρίντζη, μοῦ λέγει ὁ κ. Παπκάνης, πλησιάζων, σὰς γνωρίζετε πολλὰ ἀπὸ τὴν «Φύσιν» ἔπου ἐκδίδοτε, ὡς καὶ πνευματικῆς. Ἐχει δίκαιον ὁ κ. Βόγλης, θὰ μᾶς εὐχαριστήσῃτε.

— Δὲν γνωρίζω, οὔτε εἶναι καιρὸς καὶ τό-

πος διὰ πνευματιστικῶν ἐνταῦθα τοῖς ἀπάντησιν, ἄλλως τε δὲν ἔχω καὶ διάθεσιν τώρα. Ἄλλοτε.

— Ἄ, μὰ τὸ σὺς παρκαλέσωμεν μοὶ λέγει τότε πλησιάζουσα καὶ ἡ δεσποινὶς Κόντου καὶ ἐπιμόνως λαμβάνουσα τὴν χειρὰ μου : Ἔλκ, ἔλκ, κ. Πρίντζη, θέλωμεν πνευματιστικῶς.

— Βλέπεις τί μοὶ κάμνεις, λέγω τότε τῷ κ. Βόγγη. Ἦνθα τὸν μπελᾶ μου. Ἄς σηκωθῆ τὴν ἡμέραν σου νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ, ἔπειτα τοὺς εἶπες, ὅτι ἐγὼ γνωρίζω τοιαῦτα.

Καὶ ἐνῶ οὗτος ἐπέλεξε διὰ τὴν ἀδμονίαν μου, ἡ δεσποινὶς Κόντου ἐπιμένουσα :

— Μὰ δὲν εἶναι δυνατὸν κ. Πρίντζη, νὰ μᾶς ἀφήσετε ἔτσι, τὴν ὥρην βλέπετε ὅλοι τὰ ἔμαθον καὶ ἐπιμένουν.

— Ἄ, ἔτσι εἶσαι τοῦ λόγου σου ; Σεῖς ἐκάματε τὸν πάταγον αὐτὸν καὶ διὰ ποινὴν σου, θὰ σοὶ ἀποκαλύψω τὴν τύχην τῆς λέγω ἀποφασιστικῶς, εἰς ἐπήκουσιν πάντων.

— Τὴν τύχην μου ; τί λέτε ; λοιπὸν γνωρίζετε ; Ἴδου τὸ χεῖρ μου, λοιπὸν ἀκούσατε, κύριοι καὶ κυρίαί, θὰ μοὶ εἶπῃ τὴν τύχην μου ὁ κ. Πρίντζης.

— Μὴ γελᾷς, διότι θὰ σοὶ ἀποκαλύψω τὸ παρελθόν, παρὸν καὶ μέλλον σου, καὶ πρέπει νὰ προσέξῃς καλῶς.

— Ἐμπρός, μὲ τὸ χεῖρ :

— Ὅπως θέλετε καὶ μὲ τὰ χερσὶν. Ἐγὼ θὰ ἠμιλήσω πνευματιστικῶς.

— Ὁρᾶτε ! λοιπὸν ἰδοὺ. Καὶ ἡ περιέργεια ἐπετεινετο, ἐνῶ ὅλοι μᾶς περιστάχισαν νὰ ἀκούσουν τὰ μυστήρια τῆς τύχης.

Καὶ ἄλλοι ἐμειδίωσαν ἐνῶ ἄλλοι ἔτριβον τὰς χεῖρας ἀπὸ χροᾶν, νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά των.

— Νὰ ὦρατε δικαστέδους. Ἐνῶ κ. Πρίντζη διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἐπίνοιαν. Αὐτὸ εἶναι ἀπόλαυσις.

Ἐνῶ οἱ ἄλλοι προσέθετον :

— Ἀριστούργημα ! Δὲν ὑπάρχει μεγαλειότερον τῆς τύχης ἐνδιαφέρον. Καὶ ἤρξατο νὰ ἐξίστασθαι τὸ παρελθόν καὶ παρὸν τῆς κόρης μετ' ἀξιοθαυμάστου, ὡς ἔλεγον ἐπιτυχίαι, ὡστε πάντες ἠπόρουν, οἱ γνωρίζοντες ἰδίως τὰ κατ' αὐτήν.

Ἡ δεσποινὶς δὲ Κόντου, ἐν ἀπορίᾳ διατελοῦσα, ἔλεγε σκεπτομένη ἐν ταῦτῳ :

— Περιέργων ! Ἀληθές καὶ τοῦτο, ἀληθές καὶ ἐκεῖνο, πράγματι τὰ ἤρξατε καὶ προσέθετε λεπτομερείαι, κατόπιν των ὁποίων οἱ ἀκροώμενοι μοὶ ἔλεγον :

— Ἐπειτα καὶ ἐμένε, καὶ ἐμένε, σὺς παρκαλλῶ πολὺ τὴν τύχην μου.

— Ἐχει καλῶς, θὰ σὺς εὐχαριστήσω, ἀλλὰ νὰ ἴδωμεν τὴν τύχην καὶ τὸ μέλλον τῆς δεσποινίδος Κόντου, διότι τῆς εἶπα μόνον τὸ παρελθόν καὶ τὸ παρὸν.

Καὶ ἐξηκολούθησε ἀποκαλύπτων καὶ προλέγων αὐτῇ ὅ,τι ἡ Πυθίς μοὶ ἐπέπνευσε, ὅτι

ἤθελε τῇ συμβῆ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς καὶ μετὰ ὀρισμένου σχεδίου.

Ἦδη οἱ ἀναγνώσται θὰ ἀπορῶν, πῶς εἶναι δυνατὸν διὰ τῆς χειρομαντείας, ἦτοι τῶν παρκατηρουμένων σημείων καὶ γραμμῶν ἐπὶ τῆς πλατῆς τῆς χειρὸς καὶ τῶν ἐπὶ τῆς τροπέζης κατατασσόμενων χαρτίων τοῦ παιγνιογράφου ν' ἀποκαλύπτεται τὸ παρὸν καὶ νὰ προλέγηται τὸ μέλλον τοσαῦτον εὐκόλως.

Βεβαίως τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ σοφικὸν καὶ ἀπίστευτον δι' ὅσους δὲν κατέγειναν, δὲν ἐμελέτησαν καὶ δὲν πιστεύουν εἰς τὰ παρὰδοξα φαινόμενα τοῦ πνευματισμοῦ. Δι' ὅσους ὅμως ἐμυήθησαν εἰς τὴν ἀπόκρυφον ταύτην ἐπιστήμην καὶ πιστεύουσιν εἰς τὴν παρουσίαν τῶν πνευμάτων, ἦτοι τῶν ἀοράτων ὄντων, ἐν τῷ ὄρατῷ ὕλιστικῷ ἡμῶν κόσμῳ, τὸ φαινόμενον τῆς μαντείας καὶ ψυχολογίας δὲν ἐνέχει πλέον τι τὸ μυστηριώδες καὶ ἀκατάληπτον. Ὁ πνευματικὸς κόσμος ὑφίσταται καὶ ἔπαξ ὑφιστάμενος δύναται νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν δύναμιν καὶ θέλησίν του παντοιοτρόπως εἰς ἡμᾶς καὶ ἀποδείξει, τὰ ὄνειρα, ἡ τηλεπάθειαι, αἱ προλήψεις, ἡ μάντεια κτλ.

Τώρα, τίνι τρόπῳ ἐκδηλοῦνται ταῦτα, εἶναι ἄλλο ζήτημα, ἄλλου θέματος καὶ περιγραφῆς, χρῆζουσα προσοχῆς καὶ συζητήσεως.

Καὶ οὕτως ἀφοῦ εἶπομεν τὴν τελευταίαν περὶ μέλλοντος λέξιν εἰς τὴν δεσποινίδα Κόντου, αὕτη μὲν παρέμεινε ἐπ' ἀκεταῖον ἀφρονος καὶ ἐκστατικῆς, ἐπιβεβαιώσασα διὰ συγκταθέσεως τὴν ἀλήθειαν, πάντες δὲ οἱ ἄλλοι συνοστίζοντο περὶ ἐμὲ, ὅπως τοῖς εἶπω τὴν τύχην των. Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀποφύγω τοῦτο, εἰς πάντας ὑποκύψας ἀνεξαρτέτως, καθύστερον ἡ περιέργεια τοῖς ἀνθρώποις κτῆμα εἶναι, ἰδίως εἰς εἰς τὰς γυναῖκας, αἵτινες πλειοδοτοῦσι καὶ δὴ ἀναγκασθῶν. Καὶ τῆς δωδεκάτης δὲ μεσονυκτίου ὥρας σημερινῆς, εἶχον προτεταμέναις ἔτι τὰς χεῖρας τῶν πρὸ ἐμοῦ ὑπολειπομένων, ἀπέειρα σχολίων περὶ τῆς ἐκτάκτου ἐπιτυχίας μου ἀποφθεγγόμενων εἰς βᾶρος μου, ὅτε ὡς ἀπὸ μηχανῆς Θεοῦ προσήλθεν ὁ ἀγαπητὸς τοῖς πᾶσι κ. Δημ. Περικαζούγλου, ἐκ τοῦ ἐτέρου ξενοδοχείου καὶ «Θέριμα» δικασκιδάζοντος, καὶ ἔθετο τέρας εἰς τὴν πολυῶρον μαντικὴν μὲς δικασκιδάσιν, τῶν Κυριῶν ἡδὴ πλέον ἐπιθυμητικῶν καὶ ἀπαιτητικῶν νὰ ταῖς παίξῃ ὀλίγα τεμάχια μουσικῆς εἰς τὸ κλειδοκώμβυλον. Καὶ ἤρξατο ἀμέσως χωρὶς νὰ παρκαλλῆθῃ καὶ ἐκ δευτέρου ὁ κ. Περικαζούγλου τὴν ἀνάγκουσιν ὠρχίων κλασικῶν τεμαχίων, ἰδίως τοῦ Βάγνερ, ἦτις ἔντως μᾶς ἐγούητευσαν μέχρι τῆς δευτέρας μετμεσονυκτίου ὥρας, ἐν μέσῳ μεγάλης εὐχαριστήσεως καὶ ἐπικαιρημένων χειροκροτημάτων, εἰς ἃ οὗτος ἠναγκάζετο εἰς εὐγενεῖας καὶ καθήκοντος νὰ στρέφετο πρὸς ἡμᾶς μετὰ τοῦ καθήκοντος

του ἐκάστοτε καὶ νὰ μᾶς χαιρετῆ κλίνων τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπανακλιμάνων μετὰ χάριτος καὶ εὐγενείας, «σὺς εὐχαριστῶ, σὺς εὐχαριστῶ».

Καὶ μετὰ τοῦτο ἀπεσύρθημεν πάντες εὐχαριστημένοι πρὸς ὕπνον.

(Ἐπειτα τὸ τέλος)

ΕΙΔΥΛΛΙΟΥ ΤΕΛΟΣ

Σ' τὴν παροῦσαν τοῦ τάφου μου πλάκα νὰ μὴ τοιμίσις νὰ ἐάγῃς νεκρολογίονα, ἀδίκως μὴ θρηνηθῆ. Μὲ βάσανα τὸ σῶμα μου δὲν θέλω νὰ στολίσῃς, Σ' τὴν αἰώνια κλίνην μου μὴ ἔσο ἀπηρῆς.

Φίγε μακρὰν καὶ ἀφισε, κόρη ψευδῆς τῆς Εἴας, Νὰ τίκεται τὸ ἄθλιον σαρκίον μου σὴν γῆν. Ποθῶ γαλήνην τῆς ψυχῆς τοῦ Ὀυρανοῦ τὸ Σέλας, Τοῦ Ἄδου τὰς σκληρὰς στρωμνῆς Ἀγγέλων μονοκλιῆ.

Ἐπίσκεπε σ' ἡγάπησα ὅσον κανεὶς ἄλλος, Τὸν ἐρωτᾷ σου σ' τὴν καρδίαν ἡσθάνθη με μαρίαν, Πλὴν μὲ ἠπάτησεν οἰκτιρῶς ὁ δόλιος σου σάλος, Καὶ ἐθανάτωσε σκληρὰ τὴν δόλιαν μου καρδίαν.

Σκληρὰ μὲ κατασύντηρες μὰ σου προῆ καὶ μόρον, Ἐμάρανε τοῦ ἔρωτος τὰ ἄνηθον τὰ θεῖα, Καὶ τώρα ποῦ σὸ μνημᾶ μου δὲν ἔχω πιά τὸν πόνον, Σὲ συγχωρῶ, πλὴν πρόσθε διὰ θέλω ἐλεγεῖα.

Δὲν θέλω ἀναστεναγμῶν τὰ χεῖλη νὰ πικραίνων, Εἰς τὰς σοδόχρους παρειὰς δάκρυα νὰ μὴ κοιλῆ, Δὲν θέλω τὴν Ἀγγελικὴν μορφὴν σου νὰ μαρμαίρουν, Εἰς μάτην θρηνοῖ γοεροί, τὴν θέλω νὰ γελᾷ.

Δὲν θέλω τοῖς μαρμαίροντας καὶ μάγους ὀφθαλμοῖς σου, Ν' ἀποθαμβώσουν δάκρυα, ψυχὴν μου ποθητῆ, Δὲν θέλω τὴν χουσακίτιον κ' ἐκπαρῶν καλλονῆν σου, Μέλαινα ὄρνις κ' ἄχαρι γὰ μὲ νὰ ἐνδυθῆ.

Δὲν θέλω τὸ εὐλίγιτον κ' ὀλοδορσόν σου σῶμα, Νὰ φθείρῃς, κόρ' ἀρωφελῶς σὲ μνημᾶτα ψυχῶν, Δὲν θέλω ἀγγελε ἀγγεῖ σὸ ζαχμασμένο ζῶμα, Τὰ βήματα νὰ ὀδηγῆς μὲ ὄμματα ἔγγρα.

Θέλω νὰ θάλλων τὰ τεργὰ ἴα μὲ τὴν προῆν σου, Ἡ φίσις νὰ χαμογελᾷ, ἐπίσκεπε γὰ σέ, Θέλω Ἀγγέλων ἄσματα νὰ στέφον τὴν στρωμνὴν σου, Καὶ ὄνειρα γλυκῆτατα νὰ φέρον δι' ἐσέ.

Θέλω σὰν φέγγη ἡ Αἴγῃ, ὁ Φοῖβος σὰν χουσιζῆ, Τὴς Μαγικὰς ἀκτίνας του εἰς σέ ν' ἀντανακλᾷ, Τὴν μωροβόλον κόμην σου πρῶτον νὰ ἀντικρίζω, Καὶ μὲ τὴν δρόσον ἡ Αἴγῃ νὰ παίζῃ νὰ γελᾷ.

Ἐπόθουν τὸ μειδίωμα τοῦ μαγικοῦ σου χεῖλους, Ὅπως ποθεῖ κάθε καρδίαν, τὸ προσφιλέ της ὄν, Ὅπως ποθεῖ ὁ κηπουρὸς τοὺς μωροβόλους κήπους, Ὅπως ποθεῖ ὁ ναυαγὸς ἔραστον Ὀυρανό.

Ἐπόθουν ὄσον εἴσομον μὲ μιὰ κρομφὴ ἐλαίδα Μ' ἔνα σὶράνιον παλμόν μὲ ὄνειρό ἴδιό, Πλὴν τώρα δυνατῆστερος μὲ κάθε μου ἄριδα, Τὰ καταδάτω ἔλ' ὄμοῦ σὴν τάφον τὴν βυθῆ.

Ἐδὼ ! ἐδὼ πρὶν τὴν ζωὴν ὁ θάνατος μαρμαίρη, Καὶ φθινοπόθουν πρὶν ἰδῆς ἡμέρας θλιβεράς, Ταχύτερον ὁ ἔσως σου σκληρὰ θε νὰ πεθάνῃ, Πρωτοῦ νὰ παύσῃ ἡ ζωὴ θε παύσῃς ν' ἀγαθῆς.

Ἐν Κυρίῳ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Μ. ΜΕΛΙΣΣΑΣ
Μηχανικός

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΝ ΠΑΙΔΙΟΝ

Ἐφημερὶς τῆς Ν. Ὑόρκης γράφει περὶ ἐνὸς παιδίου κατακοσμήτου ἐν Χαύστων τοῦ Τεξᾶς, καὶ τὸ ὅποιον εἶναι ἀληθὲς φαινόμενον.

Ὁνομάζεται Ἀτλὸς καὶ κατέγεται ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν. Ἡ ἰδιότης του εἶναι ὅτι ὅλον του τὸ σῶμα καθίσταται ἀληθὲς ἠλεκτρικὴ στήλη γαμμαϊαίας δυνάμεως. Ἐνόησαν αὐτὸ ἡμέραν τινα εἰς τινα ὀδοποιήσαν, ὅπου μετέβη διὰ τὰ τοῦ σφραγίσουν ἕνα ὀδόντα. Τὸ παιδίον αὐτὸ ἐπλησίασεν εἰς τὸ σφραγίσμα του τὰ σφόματα ἐνὸς ἀνεμιστήρου, ὅστις ἀμέσως ἤρξατο νὰ κινήται. Ἦτο τὸ ρεῦμα φυσικῶς τῆς ἀνθρωπίνης στήλης τὸ ὁποῖον τὸν ἐκίνησε.

Οἱ ἰατροὶ ἐξετάσαντες τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐξεπλάγησαν σφόδρα καὶ ἐδοκίμασαν διάφορα πειράματα.

Ἡ «ἀνθρωπίνη στήλη» λοιπὸν ἀνέβη ἠλεκτρικὴν λάμπαν 32 κηρίων !

Ἐν τερμίσθον σιδήρου κροτούμενον εἰς τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου τοῦτου, γίνεται δυνατὸς μαγνήτης. Μὲ ἐν σφραγίσθον ἀπὸ σιδηρῶν λαβῆν, τραβᾷ τὰ ελαφρὰ ἀντικείμενα εἰς διαστήματα ἐνὸς καὶ ἡμίσεως περίπου μέτρον. Καθήμενον εἰς ἐν ἔδραν ἀπομωροτικὸν ἀνατινάσσει ἐνεργητικώτατα πάντα ὅστις τοιμᾷ νὰ τὸν πλησιύσῃ. Ὁ μικρὸς αὐτὸς παῖς δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ ἐργασίαν. Τὴν ἔχει εὖρη : Ὡς φαινόμενον θὰ κάμῃ εἰσαγῆσαι καὶ ποιοντοτρόπος θὰ μαρτυρήσῃ τὸν πλοῦτον.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

◀ΚΗ▶ ▶ΚΗ▶

14 ΤΕΥΧΟΥΣ

43. Δ—ἄσσοσ=Δάσσοσ.
 44. Εἰς τὸ δάσσοσ ὑπάρχουν πολλὰ δένδρα.
 45. Ὡραῖοσ καιρὸσ.
 46. Ἡ Πολυτέμῃ.

Λύται. Ἐλένη Παναράκη ἐκ Πειραιῶσ 4.—Μιλτ. Ζαφειράκησ ἐκ Καίρου 2.—Παρ. Σταῖροσ ἐκ Σύρου 1.—Ἐλπίσ Ζίφου ἐκ Πειραιῶσ 2.—Μιλτ. Ἀθανασίου ἐκ Πατρῶν 1.—Λεων. Δούκασ ἐκ Κωνσταντινουπόλεωσ 3.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

49. Λῆνιγμα

- Ἐλοξάσθην πρὸ παντὸσ εἰς τὴν Ἑλλάδα
 Δόξα τῶν ἡρώων ἤμην
 καὶ τιμὴ συνάμα.
 — Στοιὸσ ἀγροὸσ φυτρῶνω
 τῆσ γλυκεῖασ Ἑλλάδοσ
 Τίποτε δὲν βλέπεισ κι' ὄμοσ
 Πῶσ μοσχοβολᾷ ὁ κάμποσ.

Ἦδε λυτὰ σύνδεσέ τα
 Σὲ παράσσει φεῖ! ἡ θλίψισ
 Σὲ προσκέφαλα ἀρρώστου
 Ἔλα νὰ παραμυθίσησ.

50. Γοῖφοσ

Ἰὸ Δ 1 δένει Ναι ΧΘ ὄμηττόσ

51. Φύροδον μίγδον

Πηροησ — Σαρήσ

Κισδόσ

ΤΥΠΟΙΣ «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ»

1—ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ—1

ΕΥ ΤΡ Α Π Ε Λ Α

Εἰσ φοιτητήσ πρὸσ τὴν οἰκοκυράν του (νομίζωσ ὅτι θὰ χαρῆ).

— Κυρία Μίλλερ, δὲν ἔχετε ἰδίαν, ἀπόγε οὖσ εἶδον εἰσ τὸ ὄνειρόν μου.

— Μπά; τότε θὰ μὲ ἴδατε πῶσ μοῦ ἐπληρώνατε τὰ ἑνοῖκια.

— Ἄ, μὴ πιστεῖετε τὰ ὄνειρα, Κυρία Μίλλερ.

***

Εἰσ τὸν χορόν τῶν μεθυμμεσμένων.

— Καὶ ποῦ εἰμπορεῖ κανεὶσ νὰ οὖσ ὀμιλίση ἀνεοχλήτωσ, ὠραία μου μάσκα;

— Ἄ πολὺ εὐκόλοσ, Κύριε, ὅταν ἀποφασίσετε νὰ γίνω ἰδική σας.

***

Μεταξὺ ἀμαξηλατῶν:

— Τί θὰ γίνωμεν ἅμα βάλλον εἰσ ὄλοσ τοὶσ δρόμοσ ἡλεκτρικά!

— Ἀπλοῖσταισ θὰ τρέχομεν εἰσ τὰ θίατρα, τὰ ζυθοπωλεῖα καὶ τὰς ἐπισκέψεισ.

***

— Ἐπήγατε χθὲσ εἰσ τὸ Φάληρον, εἶδατε τί κόμοσ, τί τοναλέτε, τί ὠραία βεγγαλικά ὄπου ἔκαμαν;

— Ἄ, ναί, ὠραία, περίφημα ἦτο, μοῦ ἤρεσαν πολὺ, τὰ εἶδα ὅλα εἰσ τὰσ.....

— Κι' ἀπὸ ποῦ τὰ εἶδατε, ποῦ εἶχετε θεοῖν;

— Ἀπὸ τὸ δωμάτιόν μου, εἰσ τὰς ἐφημερίδασ τὰ εἶδα.

***

— Ὅ,τι θέλετε ἠμπορεῖτε νὰ λέγετε διὰ τὴν μουσικὴν τοῦ Βάγνερ, ἀλλὰ ἔγραψε καὶ κάτι ἀμίμητον.

— Σὺν τί δηλαδὴ, ἔγραψε ἀμίμητον;

— Ἐγραψε κάτι, ποῦ δὲν μποροῦν νὰ τὸ σφουρίζωσ οἱ παῖδεσ εἰσ τοὶσ δρόμοσ.

***

— Καὶ διατί, φίλτατε Μανώλη, ἀφήκεσ τὸ στάδιον τῆσ ἱατρικῆσ;

— Διότι δὲν θὰ μὲ βαστοῦσε ἡ καρδιά ν' ἀφήσω κανένα ν' ἀποθάνη.

***

— Ἰατρέ, εἶμαι ἄφρων, δὲν εἰμπορῶ εἰσ κανένα νὰ μιλίωσ.

— Τὸ γνωρίζω, εἶναι νόσοσ, ὅπου προξενεῖ τὸ μῆσοσ. Εἰσ τὸ ἔξῃσ, κανεὶσ πλέον δὲν θὰ οὖσ ἀγαπήση.

— Μπά, μοῦ φαίνεται, ἰατρέ, ὅτι ἀπὸ τώρα καὶ εἰσ τὸ ἔξῃσ θὰ ὀμιλῶ. Ἐγείνα καλά.

***

— Δὲν οὖσ βλέπω πλέον, Κυρία, εἰσ τὸν περίπατον, τί συμβαίνει;

— Ἄ νὰ, ἔπαυσα πλέον νὰ ἐξέρχομαι.

— Διατί τοῦτο;

— Θὰ ὑπανθρενθῶ.

ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Π Ρ Ι Ν Τ Ε Ζ Η

Κατασκευὴ καλλιτεχνικῶν τυπογραφικῶν ἐκμαγείων, clichés, διὰ τὴν εἰκονογράφησιν ἐφημερίδων, περιοδικῶν, βιβλίων, ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων, τιμοκαταλόγων ἐμπορικῶν κ.τ.λ.

Πλουσιωτάτη συλλογὴ εὐρίσκειται παρ' ἡμῶν, κοσμημάτων, τίτλων, συμβόλων ἐργοστασίων, προσωπογραφιῶν καὶ παλαιὰ clichés occasion διαφόρων εἰδῶν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Γωρία Εὐριπίδου—Σωκράτουσ 2